

Verksamhetsberättelse 2021

Med
hållbarhets-
rapport och
årsredovisning

Innehållsförteckning

Handelskraft trots allt!	3
Handels uppdrag.....	5
Vår demokratiska struktur	8
Kongress 2021: #Handelskraft.....	12
Trygg medlem	15
Facklig styrka	19
Globalt fackligt samarbete	25
Bästa jobbet	29
Opinion och påverkan	34
Vi vill leva som vi lär	40
Ny jämlikhetsplan på gång.....	44
Förslag för en hållbar handel	45
En ansvarsfull förvaltning.....	49
Risker i fråga om hållbarhet.....	52
Samarbete med andra.....	53
Revisorns yttrande	54
Årsredovisning.....	55
<i>Förvaltningsberättelse</i>	56
<i>Resultaträkning</i>	61
<i>Balansräkning</i>	62
<i>Kassaflödesanalys</i>	63
<i>Noter</i>	64
<i>Underskrifter</i>	77
Revisionsberättelse.....	78
Tabeller.....	81
<i>Organiseringsgrad och medlemsutveckling</i>	81
<i>GRI-index</i>	82

Handelskraft trots allt!

När jag skrev inledningen till förra verksamhetsberättelsen valde jag titeln “*ett år likt inget annat*”. Och visst var pandemiåret 2020 ett helt unikt år. Då. Om jag fick tillåta mig själv en något skämtsamt överskrift för 2021 skulle det kanske vara “*ett år precis som det förra*”. För även om vi någonstans förstod att pandemin skulle komma att fortsätta 2021, så trodde och hoppades jag ändå att den i skrivande stund skulle vara över. Istället upplever vi nu den värsta smittspridningen under hela pandemin. Men trots att 2021 på många sätt blev likt 2020 så finns det också flera olikheter.

Under 2021 var pandemin inte längre ny för oss. Man kan säga att det var året då vi lärde oss att leva med pandemin på riktigt. Denna gång var vi beredda.

Att leva i en pandemi är inte lätt. Det gäller verkligen Handels medlemmar, då många har haft en väldigt tuff arbetssituation. Men det gäller också de anställda i Handels. Det är bara att konstatera att det är tufft att inte träffa sina kollegor och kunna vara ute bland medlemmar och i verksamheten som man brukar. Men trots de utmaningar som detta har inneburit har Handels levererat verksamhet.

2020 blev på så vis mycket av ett lärdomens år, där vi 2021 kunde använda oss av de erfarenheter som pandemin bjöd på dessförinnan. Omställningen som vi gjorde året innan hade vi till godo 2021. Nu var digitala möten och utbildningar inte längre något nytt, utan standard.

2021 bjöd på en första del av Handels kongress. En digital variant, där Handels valde en ny förbundsstyrelse och där jag fick äran att av kongressen väljas till förbundsordförande.

Pandemin har så klart fortsatt att vara en stor stoppkloss i vår verksamhet. Inte minst har mina egna förhoppningar om att vara ute på arbetsplatser fysiskt och träffa medlemmar grusats gång på gång. Vad jag dock hann med innan smittspridningen åter blev för hög var att bland annat åka till Strömstad och träffa medlemmar, handlare och lokala företrädare. Och jag möttes av en gränshandel som verkligen har gått på knäna ända sedan pandemins början men som ändå utstrålade framtidstro. Som tur är har jag via digitala möten även haft många tillfällen att träffa medlemmar och förtroendevalda under året. Det har varit väldigt betydelsefullt.

Miljö- och klimatfrågorna är viktigare än någonsin! Handels

antog under 2020 ett nytt och ambitiöst miljö- och klimatpolitiskt program. Där har vi bland annat fastslagit att Handels medlemmar är ambassadörer för en hållbar konsumtion och en cirkulär ekonomi. Klimatomställningen behöver ta hänsyn till ekonomisk och social hållbarhet. Anställda i handeln är nyckeln för att få till en hållbar handel och ska därför ha rätt till kompetensutveckling i hållbarhetsfrågor. Vi behöver även driva på internationellt för goda arbetsvillkor och hållbarhet genom hela produktkedjan. Detta arbete kan du läsa mer om i denna verksamhetsberättelse.

Jag avslutade förra årets verksamhetsberättelse med en förhoppning om att 2021 skulle bli året då vi såg slutet på pandemin. Så blev det inte. Jag avstår därför att uttala någon sådan önskan om 2022. Vad jag däremot kan säga med säkerhet är att Handels står bättre rustade för framtiden nu än vad vi har gjort på mycket länge. Vi har nu under två år bevisat att inte ens en pandemi är ett hinder för att leverera facklig styrka och handelskraft i högsta klass.

Jag tycker att 2021 känns som ett språngbrädans år. Ett år då vi verkligen kunde ta sats för ett rejält kliv in i framtiden och de kommande årens viktiga fackliga arbete som står för dörren. Så det är med ett skutt Handels ger sig i kast med 2022, redo för nya fackliga stordåd.

På uppdrag av styrelsen överlämnar jag härmed årsredovisning, verksamhetsberättelse och hållbarhetsrapport för 2021.

Linda Palmetzhofer,
ordförande för Handelsanställdas förbund

Om rapporten

Här kan du läsa om Handels verksamhet under 2021. Verksamhetsberättelse och hållbarhetsrapport¹ är samordnade. Årsredovisningen finns under en egen rubrik.

I den lagstadgade hållbarhetsrapporten² berättar vi om Handels arbete med social hållbarhet, ekonomisk hållbarhet och miljömässig hållbarhet. Information om dessa ämnen och Handels arbete för en hållbar utveckling återfinns på följande sidor: 3–10, 12–13, 15, 18, 25–28 och 33–53. Revisorernas yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten finns på sid 54.

I GRI-tabellen på sid. 82–84 finns sidhänvisningar till den detaljerade hållbarhetsinformation i rapporten.

¹ Vi har inspirerats av ämnena i GRI-standard (kärnnivå). Global Reporting Initiatives: En global standard för hållbarhetsrapportering (www.globalreporting.org). Redovisningen blir jämförbar mellan åren och med andra organisationer som utgår ifrån samma ramverk. GRI-tabell finns på sid 82–84.

² Rapporten uppfyller kraven i Årsredovisningslagen 6 kap som gäller alla juridiska personer av en viss storlek. De ska redovisa miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter, mångfald samt korruption.

Handels uppdrag

Handelsanställdas förbund är ett fackförbund som organiserar alla arbetstagare i Sverige inom handeln³. Vår uppgift är att tillvarata medlemmarnas intressen och att verka för en samhällsutveckling utifrån politisk, social och ekonomisk demokrati.

Vi arbetar för att alla anställda ska omfattas av kollektivavtal om skäliga löner, god arbetsmiljö och rättvisa villkor. Därför vill vi att så många som möjligt ska bli medlemmar. Ju fler vi är desto starkare blir vi och kan förhandla fram bättre avtal. Handels påverkar för bättre villkor i allt som spelar roll för våra medlemmar.

Vision:

Genom Handels går vi samman, där trygga medlemmar skapar facklig styrka och bästa jobbet

Vi använder vår fackliga styrka för att påverka och sätta press på politiken för trygga jobb och bästa jobbet.

Vår verksamhet har under kongressperioden 2016–2021 koncentrerats kring tre områden:

Trygg medlem

Vi vill öka tillgängligheten för alla medlemmar. Alla ska kunna få kontakt och hjälp när man behöver och det ska finnas ett bra försäkringsskydd. Handels driver på för en generell välfärd av god kvalitet som finansieras solidariskt. Handels ska vara känt bland både medlemmar och allmänhet som en organisation som driver medlemmarnas och arbetstagarnas frågor såväl i arbetslivet som i samhället i stort.

Facklig styrka

Vi har många medlemmar på arbetsplatser med kollektivavtal där det finns goda möjligheter till lokalt fackligt arbete, att värva medlemmar, teckna avtal och skapa en arbetsplatsorganisation. Det spelar också roll på vilka arbetsplatser våra nya medlemmar och förtroendevalda finns och var vi tecknar våra nya avtal. Vi ska finnas på de branschledande företagen, i nya branscher och vi behöver upprätthålla en bra organisationsgrad i alla våra branscher.

Bästa jobbet

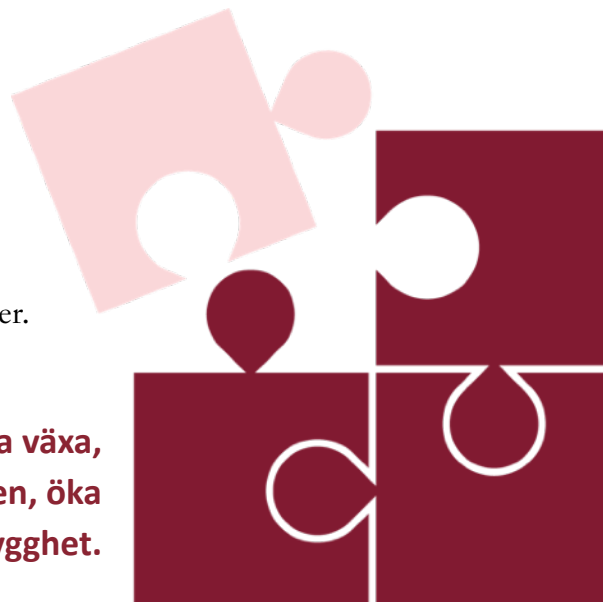
Villkoren för Handels medlemmar ska förbättras avsevärt gällande inflytande, arbetstider och arbetsmiljö. Vi utvecklar modeller för kompetensutveckling och löneutveckling som leder till att fler känner yrkesstolthet och ökad status inom handelns yrkesområden. Handels arbetar för att branschen ska präglas av företag som organiserar arbetet med hög grundbemanning, tillsvidareanställningar, heltider och arbetstagarinflytande.

³ ... och med handeln närbesläktade områden som enligt Landsorganisationen, LOs, organisationsplan ska tillhöra förbundet.

Delmål 2021

- Medlemsutveckling: Handels ska växa och ha 130 000 yrkesverksamma medlemmar 2021.
- Vi arbetar både med att värva och behålla medlemmar och bygger en stark arbetsplatsorganisation.
- Vi fokuserar på ett antal strategiska arbetsplatser.

Strategiska mål 2019–2021: Handels ska växa, bli synligare på arbetsplatsen, öka yrkesstatusen och öka medlemmarnas trygghet.

Resultat

Vårt mål om att vara 130 000 yrkesaktiva medlemmar 2021 uppnåddes med råge hösten 2020 då året avslutades med 131 323 yrkesaktiva medlemmar. Tyvärr sjönk medlemsantalet under 2021 till 128 284 yrkesaktiva. Det saknades därmed 1 716 medlemmar för att nå målet.

Avdelningarna hade som mål att arbeta med 174 strategiska arbetsplatser (1 arbetsplats per 700 yrkesaktiva medlemmar) för att stärka och utveckla den lokala fackliga verksamheten. I slutet av 2021 hade de arbetat med 191 arbetsplatser. Där man kommit igång med satsningen har nu över 40 procent infört facklig introduktion och över 50 procent har fått framförhandlad facklig tid.

Vi skapar värde för medlemmarna

Vår värdekedja för att skapa rättvisa villkor på arbetsmarknaden samt social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet.

Viktigaste hållbarhetsfrågor

Inför kongressperioden frågade vi medlemmar och andra intressenter⁴ vilka hållbarhetsfrågor de tycker är viktigast⁵ och inom vilka områden de anser att Handels kan påverka⁶. De viktigaste områdena för social hållbarhet var: attraktiv arbetsplats, hälsa och säkerhet i arbetet, kompetens, likabehandling och icke-diskriminering, mänskliga rättigheter och mångfald. För ekonomisk hållbarhet: anti-korruption. För miljömässig hållbarhet: minskad klimatpåverkan från anställdas resor. Kantar/Sifos undersökning om Handels anseende 2021 visar att allmänheten tycker att Handels har en stark värdekedja då förbundets styrka är att det:

- bidrar positivt till samhället,
- har en stark position inom sitt verksamhetsområde,
- är trovärdigt i media.

⁴ Medlemmar, elevmedlemmar, avdelningar, anställda, samarbetspartner, leverantörer och arbetsgivarparten.

⁵ Väsentlighetsanalys från 2017: intervjuer, enkäter, workshoppar och frågor i medlemspanelen (i samarbete med Novus Opinion). Ny analys planeras för nästa kongressperiod.

⁶ Mindre viktiga ämnen ansågs vara: sophantering, sunda finanser, inköp, leverantörers miljöpåverkan, utsläpp, energianvändning.

Vår demokratiska struktur

Handels 155 432 medlemmar är organiserade i 1 048 klubbar i 19 avdelningar⁷. Avdelningarna värvar medlemmar, verkställer förbundsstyrelsens beslut och tillvaratar medlemmarnas intressen.

I hela Sverige finns det 570 fackombud.

- Varje enskild medlem, fackklubb eller avdelning kan väcka motioner till årsmöten och till förbunds kongressen (vart femte år).
- Mellan kongresserna finns också en möjlighet att motionera till förbundsstyrelsen, som har skyldighet att svara.

Dialogen i förbundets demokratiska process, mellan medlemmar och förtroendevalda, utvecklar verksamheten.

Kongressen – högsta beslutande organ

Vart 5:e år är det kongress och de 250 ombuden väljs av medlemmarna på avdelningsmöten. Här beslutas om framtidsinriktning och om verksamheten under nästa kongressperiod. Kongressen väljer förbundsstyrelse, revisorer och valberedning.

Förbundsrådet – till styrelsens hjälp

45 ombud som har tillsyn över styrelsens förvaltning. Styrelsen får inte avgöra ärenden av större principiell, organisatorisk eller ekonomisk betydelse utan att förbundsrådet godkänner.

Förbundsstyrelsen – leder verksamheten

Förbundsstyrelsen leder förbundets verksamhet enligt stadgar och kongressbeslut och är högsta beslutande organ mellan kongresserna. Styrelsen har ett verkställande utskott.

Förbundskansli

- Arbetslivsenhet (avtal och förhandling, facklig rådgivning).
- Medlems- och organisationsenhet (facklig verksamhet, medlemservice).
- Opinions- och kommunikationsenhet (kommunikation, utredningar, politisk samordning).
- Service- och administrationsenhet (Ekonomi och lön, HR, IT, Ledningsstöd).

Varje avdelning har egen styrelse, kontor och anställda.

⁷ Inom ett visst geografiskt eller på andra grunder avdelat område bildas avdelning efter förbundsrådets beslut. Avdelningen omfattar alla medlemmar inom verksamhetsområdet.

Förbundsstyrelsen 2021

Förbundsstyrelsen leder förbundets verksamhet enligt stadgar och kongressbeslut och är förbundets högsta beslutande organ under kongressperioderna. 2021 hölls 19 protokollförda möten (varav 6 extra). 13 ordinarie ledamöter (varav 8 kvinnor). Snittålder 41 år.

Ledamöter

- Linda Palmetzhofer, förbundsordförande (VU)
- Elisabeth Brandt Ygeman, 1:e vice ordförande (VU)
- Mats Hedgren, 2:e vice ordförande, t.o.m. 5 maj (VU)
- Martin Nyberg, 2:e vice ordförande, fr.o.m. 5 maj (VU)
- Erica Björkman Leijon, fr.o.m. 5 maj
- Henric Engström, fr.o.m. 5 maj
- Sara Fernlund, fr.o.m. 5 maj
- Melinda Hedström
- Tommie Hägg
- Per Lilja, t.o.m. 5 maj
- Tomas Lindgren, t.o.m. 5 maj
- Beatrix Marquez Lago, fr.o.m. 5 maj
- Andreas Samuelsson
- Rasmus Tallén
- Cristina Vezetu, t.o.m. 5 maj
- Rickard Vivallius, t.o.m. 5 maj
- Elin Westerberg, t.o.m. november då hon avgick på egen begäran
- Personalrepresentant: Veronika Alneborn Ödmark, (HOF) fr.o.m. mars
- Personalrepresentant: Martin Nyberg, (HOF) t.o.m. februari

Medlemsnyttan
är alltid
överordnad i de
beslut som tas

Adjungerade

- Johan Hurtig, Central Ungdomskommitté, fr.o.m. 5 maj
- Britta Lepp, chef Service- och administrationsenheten och ekonomichef
- Beatrix Marquez Lago, Central Ungdomskommitté, t.o.m. april

Närvarande övrigt

- Karin Bergström, ledningsassistent, protokollförare
- Christer Högberg, personalrepresentant (AFO)
- Maria Nyberg, chef opinions- och kommunikationsenheten

Verkställande utskottet (VU)

VU har haft 20 protokollförda möten och består av förbundsordförande, förste och andra vice ordförande. Även alla enhetschefer deltar på mötena.

Revisorer 2021

- Helén Sandgren Stenmark, Hisings kärra (förtroendevald) t.o.m. 5 maj
- Ann-Charlotte Johansson, Njurunda (förtroendevald) fr.o.m. 5 maj
- Magnus Andersson, Hallsberg (förtroendevald)
- Conny Carlsson, Getinge (förtroendevald)
- Christine Wikström från PWC, Stockholm (auktoriserad)⁸

⁸ Väljs av förbundsrådet ett år i taget.

Förbundsrådet

Ett digitalt förbundsråd hölls den 15 april med reducerat antal ärenden, då det var kongressår. Förbundsstyrelsen kallade också till ett extra förbundsråd den 7 december, där ett beslut om ett nytt medlemskap för gymnasie medlemmar fattades, som trädde i kraft den 1 januari 2022. Förbundsrådet består av 45 ombud, inklusive förbundsstyrelsen, och har till uppgift att ha tillsyn över styrelsens förvaltning. Styrelsen får inte utan godkännande av förbundsrådet avgöra ärenden av större principiell, organisatorisk eller ekonomisk betydelse. Förbundsrådet träffas normalt en gång per år. Avdelningsordförande ingår utan val i förbundsrådet, resterande ombud fördelas med hänsyn till medlemsantalet.

Fackombud,
handelsombud och
skyddsombud
stöttar
medlemmarna.

Det finns över
1 048 allmänna
klubbar,
branschklubbar,
och firmaklubbar.

Besök på arbetsplatser

Martin & Serveras lager i Stockholm var en av de arbetsplatser som fick besök av Handels ordförande Linda Palmetzhofer under året. På lagret är så gott som alla med i facket. Hemligheten är att ta det fackliga samtalet direkt med de nyanställda – och att visa vad klubben har gjort.

– Vi inleder det fackliga samtalet med de nyanställda direkt. Och har de aldrig jobbat på lager tidigare är det kanske inte så lätt att veta vilken skillnad det är med en klubb, som kan påverka både lön och arbetsmiljö, säger klubbordföranden Jordin Williams.

Klubben har jobbat hårt i många år för att få till en bra arbetsmiljö. Det handlar om allt från vikten av mångfald,

*E.v. Christoffer Riddernäs,
Linda Palmetzhofer och Jordin
Williams.*

Foto: Fritjof Carlsson Brandt.

till att se till att det är möjligt att leverera varor på ett säkert sätt då det kan vara väldigt trånga leveransplatser i centrala Stockholm.

Under besöket fick Linda Palmetzhofer både se kyl- och fryslager och följa med en av chaufförerna, Christoffer Riddernäs, som även är skyddsombud.

– Ibland när jag berättar att jag kör lastbil tycker folk att det bara är något man gör en kortare tid i livet innan man börjar jobba ”på riktigt”. Men jag älskar mitt jobb och ser mig inte göra något annat på översködlig tid. Men om man ska hålla i det här yrket är en god arbetsmiljö helt centralt, det är därför jag är så engagerad i de frågorna, säger han.

Hedersmedlemmar⁹ 2021

Avdelning 20: Marie Ende, Susanna Gideonsson, Dan-Inge Lennström, Tuula Niivirta, Kathe Nilsson, Rasmus Tallén och Martin Ångman.

Avdelning 16: Carina Tollmann.

Kamp för bättre arbetsmiljö belönades

Pristagare 2021 ur minnesfonden för Kenth Petterssons minne:

- Fackklubben på Zara i Helsingborg fick 15 000 kronor för att de i sitt fackliga arbete tagit kamp mot bristande bemanningsplanering, orimliga scheman och genom sin anmälan bidragit till att Arbetsmiljöverket fått upp ögonen för ett omfattande psykosocialt arbetsmiljöproblem för anställda inom handeln.
- Forskarna Rebecka Arman, Nanna Gillberg och Maria Norbäck vid Göteborgs universitet fick 60 000 kronor för sin forskning om hur flexibel bemanning påverkar handelsanställdas arbetsvillkor och arbetsmiljö, samt hur det långsiktigt riskerar att skapa oattraktiva arbetsplatser i handeln.

Mirela Velagic, klubbordförande och Walla Deeno, skyddsombud på Zara i Helsingborg. Fackklubben på Zara fick 2021 års pris ur Kenth Petterssons minnesfond. Kenth Pettersson var ordförande för Handels 1991-1999. Efter hans död inrättade Handels en minnesfond som delar ut stipendier till bra insatser i arbetsmiljöfrågor.

Bild: Lars Jansson/Handelsnytt.

⁹ Utmärkelse till medlem som efter 30 års medlemskap i LO-förbund och som under minst 25 år haft uppdrag inom Handelsanställdas förbund. Avdelningar nominerar och förbundsstyrelsen utser hedersmedlemmar.

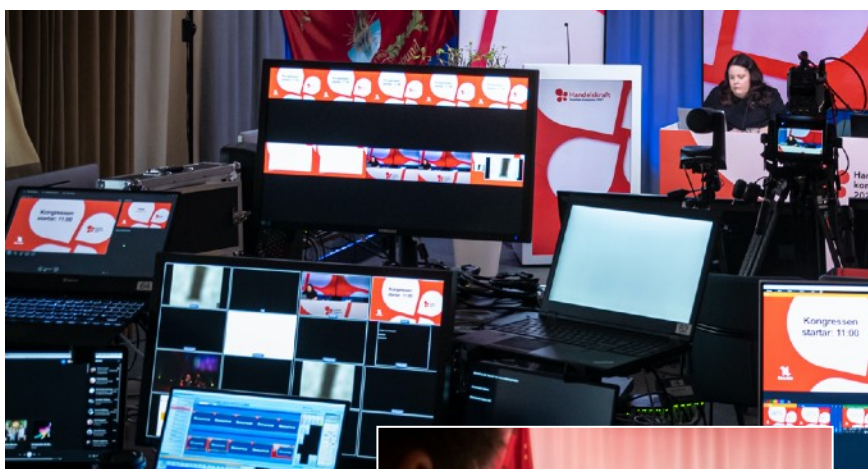
Kongress 2021: #Handelskraft

Planen var att genomföra kongressen under fyra dagar i maj i Umeå, men p.g.a. pandemin genomfördes den uppdelat på två tillfällen: digitalt den 5–6 maj 2021 och en ”digifysiskt” med avdelningsvisa samlingar den 10–13 januari 2022. Vi berättar här om hela kongressen trots att del 2 genomfördes efter årsskiftet.

Del 1: Ombuden deltog på distans hemifrån. Kongresspresidium, VU och teknisk personal deltog från Sveavägen 68 i Stockholm. Under dessa dagar behandlades verksamhetsberättelser, stadgar, förslag till avgifter, ansvarsfrihet, val till förbundsstyrelse och andra val. 292 av 295 möjliga ombud deltog. Fyra nya ledamöter valdes in i förbundsstyrelsen och ytterligare en ledamot på kongressens andra säsong i ett fyllnadsväl. Martin Nyberg valdes till ny andre vice ordförande och Linda Palmetzhofer och Elisabeth Brandt Ygeman fick förnyat förtroende i sina roller, nu som kongressvalda.

Del 2: Respektive avdelning samlade sina ombud på en gemensam plats. Kongresspresidium, förbundsstyrelse, föredragande och teknisk personal deltog från Handels förbunds kontor i Stockholm. 290 av 295 ombud deltog, 61 av dem hade inte deltagit på första delen så 21 procent av ombuden hade bytts ut till del två. Denna gång låg fokus på de fyra program som tagits fram samt de 267 motioner som skickats in och som inte rörde stadgar, avgifter eller som kommit in mellan de två kongresssäsongerna. Ett principprogram för jämlikhet samt tre handlingsprogram för trygga jobb, för framtidens branscher och för facklig styrka antogs. Programmen beskriver vad Handels ska fokusera på fram till 2025.

En digital kongress krävde mycket teknik och var en utmaning att ro i hamn. Fyra program för vad Handels ska fokusera på de kommande fyra åren beslöts. Nedan nytt VU f v Elisabeth Brandt Ygeman, Linda Palmetzhofer och Martin Nyberg.

Ombuden på kongressen

- Yngsta ombudet: 20 år.
- Äldsta ombudet: 65 år.
- Medelålder röstberättigade på kongressen: 43,6 år.
- 23 ombud var under 30 år (8 %).
- 190 personer var på sin första kongress (66 %).

Program för framtiden

- **Principprogrammet för jämlikhet:**

Om det Handels står för, vår roll och uppgift, grunden för det fackliga arbete, vår syn på människan, arbetet och samhället.

- **Handlingsprogram för framtidens branscher:**

Om hur jobben och våra branscher utvecklas, t. ex. av ny teknik. Den snabba utvecklingen sätter fokus på Handelsmedlemmars yrkesskicklighet och rätten till kompetensutveckling. Programmet tar även upp behovet av en hållbar utveckling, trygga omställningsmöjligheter, utbildning och arbetsmarknadspolitik.

- **Handlingsprogram för trygga jobb:**

Om villkoren i arbetslivet och vägen mot trygga jobb. Anställda ska ha inflytande över arbetstiden och lönen, må bra och trivas på arbetsplatsen.

- **Handlingsprogram för facklig styrka:**

Här stakar vi ut vägen framåt för vår organisation. Fokus handlar om att bygga organisationen så att vi blir många och därmed starka.

Totalt skrevs 330 motioner till kongressen. Principprogrammet och handlingsprogrammen är förbundsstyrelsens justerade förslag efter behandlingen av de motioner som kommit in.

Så här följs kongressens beslut upp

- Förbundsstyrelsen följer årligen upp besluten med kansliets ledningsgrupp.
- Förbundsrådet får en rapport över läget och åtgärder sätts in.
- Delmålen för varje år sammanställs separat och utvärderas i en särskild rapport till förbundsrådet.
- Handels policyer beslutas av förbundsstyrelsen och är styrande för hela förbundet, både för anställda och för medlemmar med uppdrag. Nya förtroendevalda utbildas i policyerna och cheferna i förbundet har ansvaret att se till att medarbetarna känner till policyerna.

Handlingsprogram för framtidens branscher

Handelskraft

Handels
kongress
2021

Handels

Handlingsprogrammen som kongressen tog beslut om berättar vilken väg Handels ska ta i framtiden för att arbeta för trygga jobb och facklig styrka.

Trygg medlem

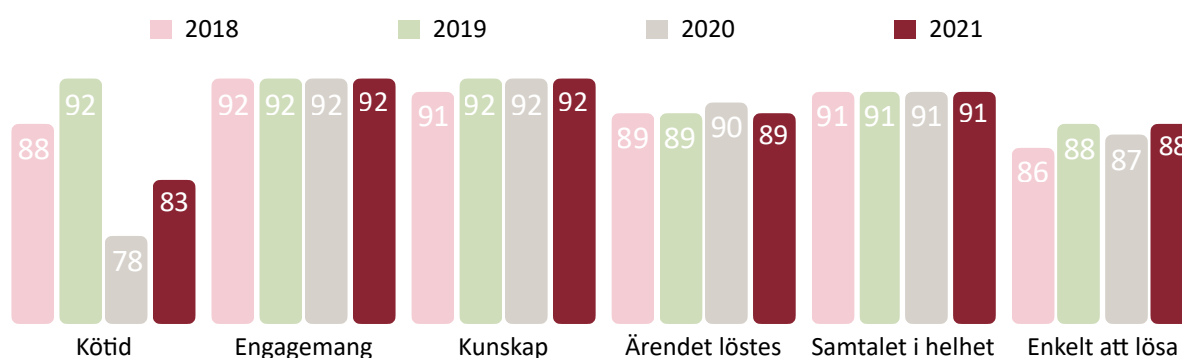
Genom Handels Direkt¹⁰ kan de som vill få svar på frågor om medlemskap och facklig rådgivning. 2021 har präglats av frågor kopplade till coronapandemin: korttidsarbete, arbetsmiljö, gravida som förbjuds att arbeta och återgång i arbete efter resa utomlands, samt arbetsgivares krav på vaccinationer och coronapass.

En ökad rörlighet i branschen har märkts då många har valt att säga upp sig och kontaktat facklig rådgivning för lönerådgivning. Att de byter jobb beror ibland på hur arbetsgivaren har hanterat pandemin eller att extraarbete har uteblivit vilket inneburit lägre löner. Rörligheten har inneburit att fler nya har börjat inom branschen och fler provanställningar har avslutats i förtid. Samtalen om vilka rättigheter som finns när man är provanställd har därför ökat.

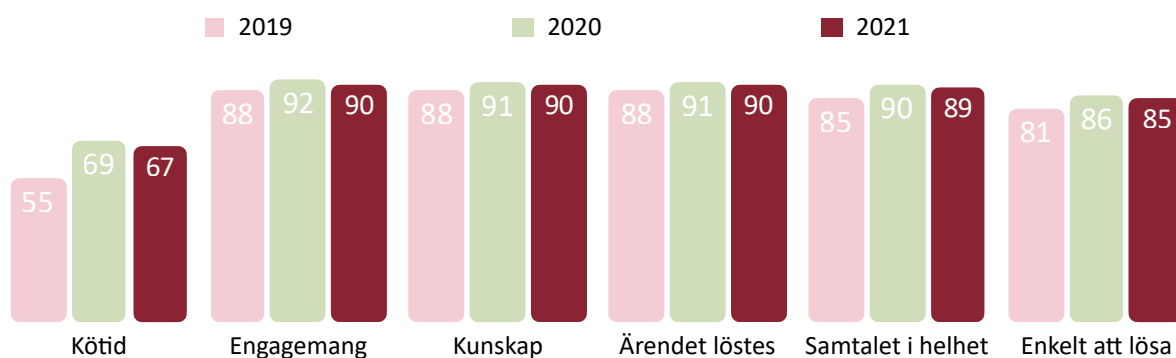
De vanligaste frågorna till facklig rådgivning handlar om arbetsmiljö kopplat till schemaplanering, ledarskap och otydliga organisationer ute på arbetsplatserna. Under 2021 fick Medlemsservice och Facklig rådgivning utbildning för att höja servicenivån, minska medlemstappet och stärka medarbetarna i samtalsmetodik.

Nöjd medlemsindex

Facklig rådgivning (% nöjdhet)

Medlemsservice (% nöjdhet)

¹⁰ Handels Direkt slussar frågor till Medlemsservice och Facklig rådgivning.

- Genomsnittstiden för att komma fram per telefon var ca 3 minuter.
- Statistiken bygger på 3 663 enkäter (svarsfrekvens 16%).

Mål

- Mejl ska besvaras inom 12 arbetstimmar: uppnått.
- 80% nöjdhet med kötid: uppnått.
- 90% nöjdhet med samtalet i helhet: uppnått.

	Facklig rådgivning	Medlemsservice
Telefonsamtal	55 103	80 169
Chattar	7 545	18 649
Mejl	3 420	1 747
Totalt	66 068	100 565

896 nya medlemmar värvades 2021 genom telefon-tjänsten facklig rådgivning

Totalt Handels direkt 2021:
Tel samtal: 135 272
Chattar: 26 194
Mejl: 5 167

Fick medlemmar att stanna kvar

Under 2021 fick en grupp medarbetare inom medlemsservice mer dedikerat ägna sig åt att ta emot samtal från medlemmar som hade tänkt lämna vårt förbund för att få dem att inse vikten av ett fortsatt medlemskap. Det har resulterat att vi under året "räddat" 2 539 medlemmar (en ökning med 955 jämfört med 2020).

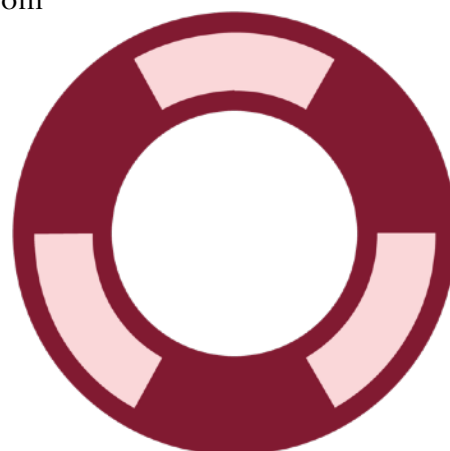
Under året startade dessutom webbplatsen Byt LO-fack i ett samarbete mellan 12 av LO:s medlemsförbund. Där kan övergångar mellan LO-förbunden hanteras smidigt. Enligt beräkningar från LO har förbunden förlorat sammanlagt cirka 10 000 medlemmar per år bara för att de inte bytt förbund. Ansökningar genom denna nya väg ökar hela tiden och gör byten enklare både för förbund och medlem, vilket även minskar risken att tappa medlemmar.

Ny plattform med försäkringsinformation

Från 1 januari 2021 kan Handels medlemmar få information om kollektivavtalade försäkringar och pension genom tjänsten Avtalat (avtalat.se).

Där kan man få överblick över förmånerna och får veta hur man kan få ersättning. Avtalat bildades 2019 och ägs gemensamt av Svenskt Näringsliv, LO och PTK. Verksamheten startade 1 januari 2021.

Avtalat har utbildat försäkringsinformatörer och medverkat på förbundets centrala försäkringskonferens. Försäkringssamtalen flyttades efter sommaren till Avtalats nya plattform Lotsen och under året genomfördes 7 456 försäkringssamtal.

Två nya medlemsförsäkringar

Handels har under året kunnat erbjuda medlemmarna en juristförsäkring (877 nyteckningar) där man via Familjens jurist kan få juridiskt stöd för frågor som handlar om det som händer i livet utanför arbetet. En annan nyhet är Medlemsspar (101 nyteckningar) som erbjuder ett sparande för de medlemmar som önskar spara till pension eller det första boendet.

Försäkring	2021		2020	
	Skador	Ersättning	Skador	Ersättning
Medlemsolycksfall	4 960	29 108 387	5 003	29 036 370 kr
Barn-gruppliv	30	1 085 000	23	700 000 kr
Gruppliv f d frisörer	4	8 000	4	8 000 kr
Sjuk- och efterlevandeförsäkring	2 016	51 870 765	2 154	56 102 983 kr
60+försäkringar	117	794 526	102	757 627 kr
Hemförsäkring		69 672 000		68 945 356 kr
Medlemsbarn		2 049 000		2 385 600 kr

Hemförsäkring, olycksfallsförsäkring, inkomstförsäkring och barngruppliv ingår i avgiften för alla medlemmar i Handels. Över 99 miljoner kronor betalades ut till medlemmarna från dessa försäkringar under 2021.

Försäkringsinformatörer

Handels hade i slutet av året 901 försäkringsinformatörer (-105) och 37 procent av dem har gått den nya grundutbildningen hos Avtalat. Året innan hade 79 procent gått LO:s och Folksams grundutbildning.

Trygghetsfonden

Under 2021 gav Trygghetsfonden TSL stöd till 1 888 uppsagda personer inom Handels avtalsområden, vilket är 2 913 personer färre än 2020. Även konkurserna inom handelsområdet minskade från 181 st år 2020 till 45 st år 2021. Andelen som har jobb, eller annan lösning, ett år efter uppsägningen är 88 procent för Handels avtalsområden.

Rättsskyddsärenden

Handels ombudsmän förhandlar i stor utsträckning om villkoren för medlemmarna men i vissa fall behövs juridisk hjälp. LO-TCO Rättsskydd driver ärenden i arbets- och försäkringsrätt som inte har kunnat lösas genom fackliga förhandlingar. Förra året fick Handels medlemmar sammanlagt över 21 miljoner kronor i ersättning, det är 15 miljoner mer än året innan trots att antalet ärenden har minskat. Anledningen till ökningen kan vara att det fanns fler fall om avsked på felaktiga grunder och obetalda löner, kanske som en effekt av coronapandemin då företag har hamnat i ekonomiska svårigheter och inte betalat ut löner.

– De fallen ger ganska mycket i ersättning när vi vinner dem, säger Fredrik Wimborn, ombudsman på Handels.

Exempel: Medlem avskedades utan grund

En lagerarbetare på ICA avskedades då han enligt ICA och Svensk Handel hade bevittnat och medverkat till det som arbetsgivaren beskrev som våld eller allvarliga trakasserier, eller sexuella trakasserier, mot en kvinnlig kollega. Arbetsdomstolen fann att lagerarbetaren inte brutit mot sina skyldigheter i anställningen och inte var skyldig att försöka avvärja handgripligheterna han bevittnade. Domslutet innebär att bolaget får betala utebliven lön och ett skadestånd på 125 000 kronor samt förbundets rättegångskostnader.

Nyanmälda				Avslutade				Utverkad ersättning (tKr)			
2021	2020	2019	2018	2021	2020	2019	2018	2021	2020	2019	2018
79	88	96	152	85	111	119	139	21 669	6 523	9 980	7556

Rätt att klaga

Om en medlem anser att deras ärende inte har hanterats rätt måste förbundet utreda detta och se om medlemmen har lidit någon ekonomisk skada. En ersättning kan utbetalas efter beslut i verkställande utskottet. Medlemmen kan överklaga beslutet till förbundsstyrelsen.

Klagoärenden

	2021	2020
Antal ärenden	20	25 st
Antal medlemmar som fått ersättning	4	9 st
Ersättning totalt	105 445	220 905 kr

POLICYER OCH RIKTLINJER

- Rättshjälpolicy för försäkringsärenden.
-

Facklig styrka

Under 2021 fortsatte arbetet med att värva medlemmar, både ute på arbetsplatser och digitalt, att teckna och bevaka kollektivavtal samt att stötta förtroendevalda och organisera på våra arbetsplatser. Inom detaljhandeln har året dominerats av pandemin. En del företag har gått bättre medan andra har drabbats hårdare. Vissa branscher har haft svårt att återhämta sig med omorganisation, neddragningar och hyvlingar som följd.

Undersökning om allmän visstid

Som ett resultat av avtalsrörelsen 2020 har Handels och Svensk Handel undersökt omfattningen av allmän visstid. Ett arbete har också påbörjats för att göra företag och förtroendevalda medvetna om vikten och skyldigheten att bemanningsplanera. För att nå framgång i arbetet måste också alla bli medvetna om de partsgemensamma riktlinjerna.

Ny partsgemensam OB-grupp

En partsgemensam arbetsgrupp för OB-frågan har påbörjat sitt arbete. Den är ett resultat av avtalsrörelsen 2020. Gruppen har haft 12 digitala möten under året och har presenterat en modell för hur OB kan omfördelas utan att det blir en kostnadsminskning. Modellen ska nu diskuteras liksom Handels krav om utökat OB samt ökad möjlighet till ledighet.

Nytt avtal för lager

Ett annat resultat efter avtalsrörelsen 2020 var att Handels och Fremia (fd KFO) skulle ta fram ett nytt lageravtal under 2021. Den 15 december 2021 antog förbundsstyrelsen det nya Lager- och logistikavtalet som kommer att tillämpas från den 1 april 2023. Detta under förutsättning att parterna kommer överens om ett nytt omställningsavtal och en modell för årsarbetstid. Nyhet i avtalet är ett s.k. vite om 6 prisbasbelopp vid oenighet i central förhandling angående inhyrd bemanning samt kompensationsledighet 32 timmar per år och heltidsanställd.

Avtalen i korthet 2021

- Tolkningstvister inom lager och e-handel gällande reduktion av arbetstider samt arbetsgivarens möjlighet att beordra övertid.
- AFO-trygghetsfond för tjänstemän har uppdaterats med stora förbättringar, bland annat vid uppsägning på grund av arbetsbrist.
- Arbete med en ny stegutbildning för medlemmar och förtroendevalda inom tjänstemannaområden har inletts.
- Parterna har arbetat med att uppdatera de kriterier som ligger till grund för att de privata frisörskolorna ska kunna godkännas.
- Kraven för all frisörutbildning har reglerats utifrån en klassificering för vilka kvalifikationer som ska krävas för respektive nivå.
- En partsgemensam OB-grupp har startat som ett resultat av avtalsrörelsen 2020. Den har tagit fram förslag som ska testas på frisörsalonger för senare utvärdering.
- Under året har Avtal och förhandling haft 10 temamöten med ombudsmän från samtliga avdelningar om bl. a. arbetsmiljö, detaljhandeln, tjänstemän, lager och e-handel.

Tecknade avtal per arbetsgivarorganisation 2021

	<i>Antal</i>
• Almega tjänsteföretagen	9 (+3)
• Arbetarrörelsens förhandlingsorganisation	12 (+11)
• Föreningen installatörsföretagen f d EIO och VVS	7 (+0)
• Fremia (f.d. Kooperationens förhandlingsorganisation)	410 (+0)
• Kompetensföretagen	53 (-5)
• Livsmedelsföretagen	4 (-3)
• SSU-distrikt och -kretsar	2
• Svensk Handel	1173 (-122)
• Sveriges frisörföretagare	223 (+50)
Totalt med avtalspart	1894 (-77)
<i>Hängavtal</i>	<i>244 (-111)</i>
Totalt tecknade avtal 2021	213

Totalt giltiga avtal (inkl. nytecknade och 5 301 hängavtal)	29 026 (+131)
--	----------------------

- AFO Tjänstemän: Kontor
- Almega/Medieföretagen: Lagerpersonal och chaufförer.
- Almega: Fryshusföretag; Lagring och distribution.
- Bemanningsavtalet.
- EIO: Lager, Butik, Detaljhandel, VVS.
- Fremia: Butik; Folkrörelser; Folksam tjänstemän; Folksam TR; Hyresgästföreningen; Lager; Terminal; Chaufförer; Stormarknad.
- Glasmästeriförbundet butik.
- HOF förbundsanställda.
- Kommunal tjänstemän.
- LI: Butikspersonal, Ostföretag, Äggföretag.
- Samhall.
- SFF Frisörer.
- SH Lager och E-handelsavtalet; Detaljhandel; Städpersonal.
- SH (LI) Glassföretag inkl. lagerpersonal.
- Skönhetsvårdsavtalet.
- SSU-ombudsmän.
- TGA lageravtalet.
- VVS Butik/Detailjhandel EIO/VVS.

AVTAL

Fokus på strategiska arbetsplatser

Sedan flera år har avdelningarna arbetat med ett antal strategiskt viktiga arbetsplatser. Pandemirestriktionerna har gjort det svårt att komma ut på arbetsplatserna och man har fått hitta alternativa lösningar. Under 2021 infördes därför ett delvis nytt arbets sätt med förslagslådor och verktyglådor för att underlätta arbetet.

Förhandlingarna om trygghet och omställning

2021 återupptogs förhandlingarna om trygghet och omställning mellan LO och Svenskt Näringsliv som även PTK har anslutit sig till. 2020 anslöt sig Kommunal och IF Metall till den principöverenskommelse som PTK tecknat men som LO förkastat och fick in justeringar i avtalet gällande inhyrning och visstid.

Med anledning av januariöverenskommelsen så fanns stöd att lagstifta enligt principöverenskommelsen där det även fanns förslag på förändringar i omställningsförsäkringarna som LO har tillsammans med Svenskt Näringsliv.

LO återupptog då förhandlingarna med Svenskt Näringsliv vilket resulterade i att LO:s representantskap under 2021 beslutade att anta huvudavtalet under förutsättning att ny lagstiftning kommer på plats.

Nu kan LO-förbund själva välja att ansluta till det nya huvudavtalet om trygghet, omställning och anställningsskydd. Samtidigt kan omställningsförsäkringen TSL hållas ihop och utökas till att omfatta visstidsanställda, oavsett om ett förbund har anslutit till huvudavtalet eller inte.

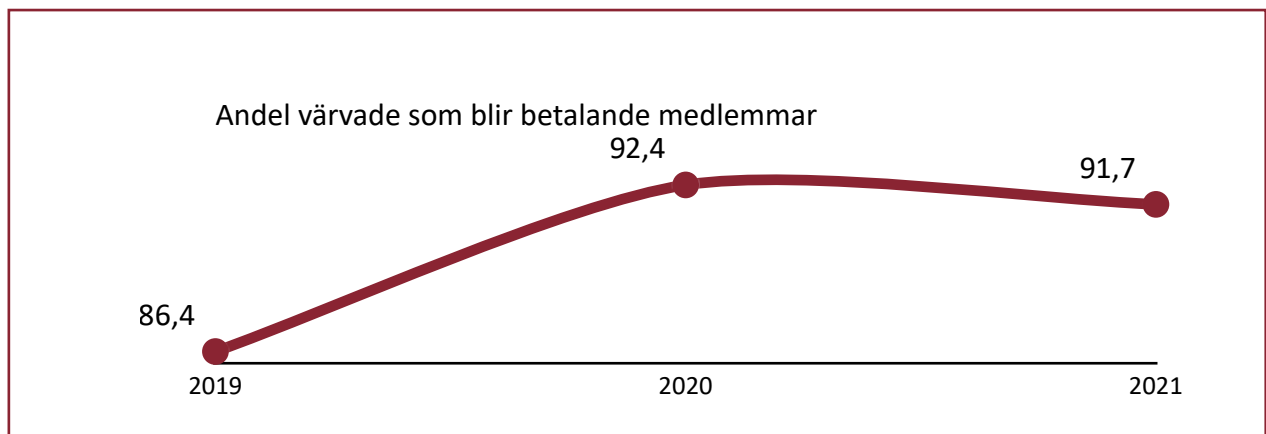
Medlemsvärvningen

Oron på arbetsmarknaden under 2020 p.g.a. pandemin resulterade i en kraftig medlems-tillströmning. Under 2021 ledde konsekvenserna av pandemin istället till en minskning av antalet medlemmar, mycket beroende på begränsade möjligheter till medlemsvärvning ute på arbetsplatserna och inställda kampanjveckor. Under hösten, då restriktionerna släppte, började det vända, men startsträckan är lång.

Ny välkomstprocess

Under 2021 har nya medlemmar välkomnats via mejlutskick, en skräddarsydd utbildning och en särskild tidning. Andelen som började betala sin första avgift och därmed verkligen blev medlemmar ökade med 6 procentenheter från 86 procent år 2019 till 92 procent år 2021. Det motsvarar ungefär 1 000 fler nya medlemmar per år.

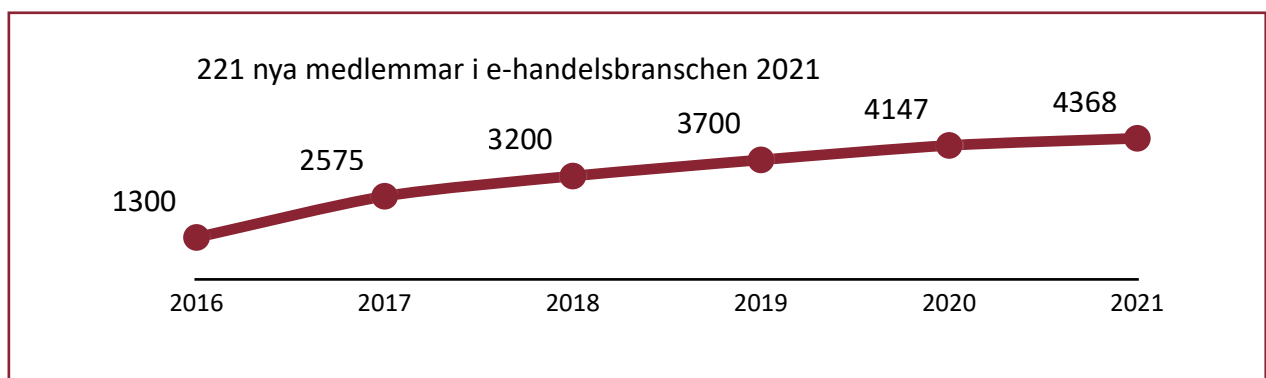

Målet med en ny välkomst- och engagemangsprocess är att skapa ett större medlemsvärde och att på sikt minska utträdena.

Mer om värvningen under året

- En ny engagemangsprocess för att öka medlemskapets värde för befintliga medlemmar med mejlutskick flera gånger om året utifrån medlemmarnas behov.
- Fokus på ”Medlem värvar medlem” då förtroendevalda värvar medlemmar på den egna arbetsplatsen. De avdelningar som lyckats bra vittnar om att det är ett långsiktigt och strukturerat arbete som ligger bakom det goda resultatet.
- Värvningskampanj vecka 15: förtroendevalda på några avdelningar värvade medlemmar på strategiska arbetsplatser.
- Värvningskampanj vecka 44: uppsökningskampanj för att fånga upp medlemmar efter den stora digitala värvningskampanj som rullat veckorna innan. Ordinarie kampanjveckor ställdes in p.g.a pandemirestriktioner.
- Tack vare Handels ringresurs dämpades det tapp i medlemsvärvningen som restriktionerna ledde till då det blev svårt för avdelningarna att besöka arbetsplatserna för att värva.

Digital värvningskampanj med gott resultat

En digital värvningskampanj på Expressen.se hade som mål att värva 400 medlemmar och öka Handels digitala synlighet. Kampanjen genererade 122 208 klick (målsättning 100 000 klick). Jämfört med medlemsutvecklingen under samma period ett normalår kunde vi se att vi värvade 445 medlemmar mer.

Pandemin har påverkat ungdomsvärningen

Tillväxten av aktiva unga är livsviktig för Handels. Andelen unga inom branschen är väldigt stor och de upplever störst otrygghet på arbetsmarknaden.

Idag är andelen yrkesaktiva medlemmar under 30 år i förbundet 33%. Eftersom pandemin har begränsat utåtriktad verksamhet och fysiska konferenser har vi fortsatt med digital verksamhet och har haft månatliga digitala avstämningar med ungdomsansvariga i landet.

Färre elevmedlemmar

Handels har som mål att besöka alla program med handelsinriktning varje läsår. Avdelningarna har kombinerat digital och fysisk skolinformation, men under året har de flesta återgått till fysiska besök. Då har också värningen av elevmedlemmar ökat vilket har varit svårt genom digitala evenemang.

Under pandemin sjönk antalet elevmedlemmar från 5 138 till 3 757. Det är 1 383 medlemmar. Det kommer ta tid att återhämta detta tapp. Men i takt med att fysisk skolinformation ökar börjar en återhämtning ske. Under de sista månaderna 2021 fick Handels cirka 500-600 nya elevmedlemmar i månaden.

Under året uppdaterades Handels skolinformation

Kampanj för fler elevmedlemmar

I en regional elevringningskampanj har vi pratat med 1 650 elevmedlemmar (53 procent av alla elevmedlemmar) om att fortsätta sitt medlemskap i Handels efter avslutad utbildning. 418 personer valde att gå ur förbundet p.g.a att de fått arbete i annan bransch. Många av dessa vittnar om att det varit svårt att få jobb inom handeln under pandemin.

Slopad avgift och nytt medlemskap för elevmedlemmar

I slutet av året beslöt förbundsrådet, utifrån ett förslag från avgiftskommittén, att införa ett nytt avgiftsbefriat medlemskap för gymnasieelever som går högskoleförberedande program och samtidigt jobbar inom branscher som förbundet organiserar.

Nuvarande elevmedlemmar blir också avgiftsbefriade även om de arbetar extra inom branschen. Det nya medlemskapet (som började gälla från 2022) är en långsiktig investering för framtida medlemskap.

Lägsta avgiftskampanjen gav nära 200 medlemmar

Genom en kampanj i månadsskiftet november-december satsades på att nå anställda som jobbar visstid, ”extra” eller deltid och tjänar under 10.000 kr i månaden. De utgör en betydande del av bemanningen i våra branscher, och är en ung grupp med stor potential för ökad facklig styrka. 1 283 arbetsplatser besöktes och uppsökarna träffade 2591 anställda. 922 av dem var inte medlemmar i facket och 196 nya medlemmar värvades.

Medlemsstatistik 2021

Totalt antal medlemmar.....	155 432 (-4 489)
Yrkesaktiva medlemmar.....	128 284 (-3 039)
Värvade medlemmar.....	21 541 (varav digitalt 14 187)
Nya betalande medlemmar	19 660
Utträden.....	24 149

En förklaring till tappet är att antalet elevmedlemmar har minskat kraftigt på grund av svårigheten att värva elever under pandemin samt att direktvärvningen drabbats hårt på grund av kraftigt minskade möjligheter att vara ute på arbetsplatserna.

Globalt fackligt samarbete

Fackliga rättigheter är mänskliga rättigheter och genom att stödja facklig utveckling i världen stärker vi de mänskliga rättigheterna. Handels stödjer uppbyggnaden av demokratiska fackföreningar genom utvecklingsprojekt via Union to Union och Olof Palmes Internationella Center, och finansierar projekten med minst tio procent av egna medel.¹¹

Handels fackliga utvecklingsprojekt

Under 2021 startade Handels tre nya utvecklingsprojekt.

- Stötta Amazon-anställda att organisera sig i Brasilien och Colombia (stöd via Union to Union).
- Globalt projekt mot våld och trakasserier i handelsbranschen. Under 2021 anordnades en global kampanjdag där Handels utredare deltog och presenterade rapporten ”Butiksanställdas hälsa under covid-19-pandemin”
- Rättsvis omställning i Filippinerna. Ett fadderprojekt som riktar sig till Handels avdelningar för att underlätta för förtroendevalda och medlemmar att engagera sig i fackligt utvecklingsarbete. Under 2021 har avdelningarna i Göteborg och Örebro valt att engagera sig som faddrar (stöd via Palmecentret).

Handels driver sedan tidigare fyra fackliga utvecklingsprojekt:

- Peru – Vi samarbetar med Unionen i ett projekt som stödjer organiseringsinsatser på H&M:s butiker i Peru.
- Södra Afrika – Handels stödjer handelsfacken i Kenya och Zimbabwe i arbetet med organisering av anställda på livsmedelskedjor. Projektet tar särskilt sikte på kvinnors möjlighet att organisera sig och engagera sig i fackligt arbete.
- Bosnien-Hercegovina – Vi samarbetar med Handelsanställdas förbund i Bosnien-Hercegovina.
- Nordmakedonien – Avdelning 26 i Gävleborg har ett projekt tillsammans med en organisation inom textilindustrin.

Handels var aktiv i nytt säkerhetsavtal i Bangladesh

2013 skedde en förödande brand i Rana Plaza textilfabrik i Bangladesh. Under 2021 omförhandlades säkerhetsavtalet för textilfabriker i Bangladesh.

Klädföretagen, UNI Global Union och IndustriAll träffade ett nytt tvåårigt avtal som trädde i kraft den 1 september. Under förhandlingarna arbetade Handels tillsammans med UNI för att H&M, som är världens största inköpare av kläder från Bangladesh, skulle skriva under det nya avtalet vilket företaget också gjorde.

I det tidigare avtalet fanns 200 globala modeföretag, däribland H&M.

¹¹ Varje ombudsman i Handels bidrar dessutom med 100 kronor per månad till Solidaritetsfonden i Olof Palmes Internationella Center. Handels kompletterar med lika mycket som summan av det totala bidraget från ombudsmännen.

Samarbete i UNI om globala avtal

UNI – Global Union, en global sammanslutning av fackförbund inom servicesektorn som stöttar varandra gentemot multinationella företag och internationella organ. UNI har ca 20 miljoner medlemmar i över 900 medlemsförbund i 150 länder. Vi verkar för att alla multinationella företag med säte i Sverige inom handelsbranschen tecknar globala ramavtal med UNI. Vi kämpar också för att alla företag alltid gör sina inköp från fabriker som respekterar de grundläggande globala fackliga och mänskliga rättigheterna i form av ILO:s åtta kärnkonventioner.

UNI Europas digitala kongress 2021: Handels ombud talade bland annat om vikten av en rättvis omställning och fackförbundens roll i det arbetet. En annan viktig fråga var EU-kommissionens förslag på direktiv om tillräckliga minimilöner. Linda Palmetzhofer förde de nordiska förbundens talan i debatten. Elisabeth Brandt Ygeman valdes in i UNI Europas styrelse.

Förslag om minimilöner hotar den svenska modellen

Under året har arbetet med EU-kommissionens förslag till direktiv om tillräckliga minimilöner trappats upp. Då frågan kom upp på UNI Europas kongress talade Linda Palmetzhofer om vilken ödesfråga detta är för svenska förbund då lagstiftning om minimilöner riskerar skada den svenska arbetsmarknadsmodellen med kollektivavtal. Handels vill ha ett tydligt undantag för Sverige och Danmark, samtidigt som vi vill hitta sätt att stödja våra kamrater i Europa som kämpar för högre löner. Samtliga nordiska förbund motsatte sig det uttalande som till slut antogs av kongressen.

Den europeiska arbetarrörelsen har samordnat sitt påverkansarbete inom Europafacket, som haft stort inflytande över EU-parlamentets ståndpunkt. Varken Europafacket eller parlamentet ville se ett undantag för Sverige. På grund av Europafackets agerande beslutade LO:s styrelse att hålla inne medlemsavgiften till Europafacket under 2022 och att inte delta vid styrelsemöten eller andra aktiviteter i Europafackets regi.

Under 2022 kommer s k trialogförhandlingar om denna fråga att inledas mellan parlamentet, kommissionen och rådet.

Arbete för reglering av den digitala marknaden

Handels sitter med i Handelsrådets internationella utskott. Under året har utskottet arbetat med EU-kommissionens förslag till regleringar för den digitala marknaden och digitala tjänster. I en skrivelse till regeringen klargjorde utskottet att det förväntar sig att Sverige kommer att vara drivande i förhandlingarna och arbeta aktivt för ett likvärdigt ansvar för online-marknadsplatser som förmedlar farliga varor. Utskottet tog även fram en rapport om handelns bidrag till svensk export.

Utökad nordiskt samarbete

Samarbetet mellan de nordiska förbunden i handelsbranschen har tagit ett steg framåt under året genom sammanslagningen av Nordiska Handels och Nordiska Samarbetkommittén. Den nya organisationen heter Nordiska Handelskommittén och Linda Palmetzhofer valdes till ordförande.

Fair Union

2021 fattade förbundsstyrelsen beslut att Handels ska vara en Fair Union. Det innebär att vi som förbund ska verka för social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet och arbeta för mänskliga och fackliga rättigheter, både i Sverige och internationellt. Varje avdelning kommer att ha en Fairtrade-ambassadör för att öka kunskapen om Fairtrade.

Fair Union

Vi utgår från temana:
trygga jobb,
jämsällhet,
organisationsrätt,
klimat och miljö.

Utlandsrepresentation 2021

Företrädare för Handels sitter i internationella kommittéer och organisationer knutna till handelsfacket och deltar på konferenser i det internationella fackliga nätverket. Handels verkställande utskott utser representanterna. 2021 genomfördes nästan alla möten digitalt. Här följer ett urval av dessa möten:

- Amazon Alliance.
- EWPC Conference 2021 – EWCs in the pandemic.
- Fast Fashion Alliance.
- Lidl Working Group.
- Nordiska Handels årsmöte.
- Nordiska samarbetskommitténs årsmöte.
- Project Advisory Committee Amazon; Peru; Södra Afrika.
- Projektgrupp UNI Europa.
- Sociala dialogen Frisörer; Handel.
- UNI Commerce: Global Action Day on Violence and Harassment in the Commerce Sector; Global Committee.
- UNI Cross Sectoral MNC/EWC Advisory Group.
- UNI Europa: Commerce Digital Transformation – Technologies impact on the retail sector; Commerce EWC Network; Commerce Steering Committee; Executive Committee; ICTS training seminar on Artificial Intelligence; Policy Making Work Group; Women Regional Conference.
- UNI, World Executive Board, Norden, Youth världsforum.
- UNI regionala konferenser: Afrika: Amerika; Europa.

UNI Americas
regionala
kongress 2021.

EWC-koordinatorer

Handels är fackliga EWC-koordinatorer för IKEA (Ingka Group), H&M och Kappahl på uppdrag från UNI Europa. Diskussionerna har rört pandemins påverkan på företagens lönsamhet, omorganisationer och digitalisering. IKEA har kommit överens om ett tilläggsavtal till EWC-avtalet om deltagande för länder som inte ingår i EU/EES samt att H&M förhandlar om sitt EWC-avtal. Handels ingår även i UNI Europas referensgrupp för fackliga EWC-koordinatorer.

Fackföreningsrörelsen deltog aktivt då FN:s 17 globala utvecklingsmål togs fram: Agenda 2030. Det är en vision för en hållbar utveckling i världen.

POLICYER OCH RIKTLINJER

- Handels policy för internationella utvecklingsprojekt.
- Riktlinjer för tematiskt fadderskap via Palmecentret.
- Policy för Centralfacklig grupp – EWC-bolagsstyrelseledamot.

Rättvis omställning i Filippinerna, fadderprojekt via Olof Palmes Internationella Center.

Bästa jobbet

Arbetsmiljöfrågan stod i fokus även under 2021, då pandemin fortsatte och risken för smitta var stor på arbetsplatserna i handeln. Förbundets medlemmar kunde inte arbeta hemma, utan mötte kunder och kollegor varje dag.

Covid-19 i fokus för arbetsmiljön

Covidsmittan har varit centralt i arbetet för de regionala skyddsombuden. Det har gällt att försöka få arbetsplatserna så trygga och säkra som möjligt. Ombuden har haft checklistor och framställan av arbetsmiljöåtgärd 6:6a till hjälp.

Utbildningar, strategier och checklistor

- Webinarium om trakasserier av tredje man tillsammans med Svensk Handel.
- Uppdaterad webbutbildning ”Säker i butik” om hot och våld i butiksmiljö.
- Digital utbildning för de regionala skyddsombuden om den nya föreskriften för arbetsanpassning.
- Digital utbildning om ”Ensamarbete ett arbetssätt” för de regionala skyddsombuden.
- Ny strategi för regionala skyddsombud.
- Checklista om belastningsergonomi.

Färre butiksran

2021 har det skett 428 rån¹² på butiker inom handeln. Det är en minskning med 23% jämfört med 2020. 75 rån skedde med skjutvapen vilket är en minskning med 37% från 2020. Detta kan vara ett trendbrott då det finns mindre kontanter inom handeln idag. Stölder och snatterier har dock ökat.

Zara i Helsingborg

En hyvlingsförhandling på Zara AB i Väla i Helsingborg resulterade i att huvudskyddsombudet har lagt en begäran om åtgärd av arbetsmiljöbrist enligt AML kap 6 § 6a för arbetsgivarens nya schemaläggning. Arbetsmiljöverket genomförde en inspektion och har meddelat vite mot arbetsgivaren om de inte vidtar åtgärder som motverkar att arbetstidens förläggning leder till ohälsa hos arbetstagarna. Fackklubben fick 2021 års stipendium ur Minnesfonden till Kenth Petterssons minne. Läs mer i [Handelsnytt](#) samt på sidan 11.

Digitala studier

Under 2021 har hela studiesystemet funnits tillgängligt digitalt för medlemmar och förtroendevalda, men under hösten har även fysiska utbildningar börjat genomföras. Genom ett samarbete med fyra avdelningar och tre ABF-avdelningar har alla kurser genomförts digitalt för hela landet. Genom ett tvärfackligt samarbetet har vi kunnat erbjuda facklig introduktion och vår grundkurs för medlemmar på flera språk än svenska.

¹² Statistik BRÅ.

Kort om studier under året

- Handledare har fått utbildning i digital pedagogik.
- Ny e-kurs ”Välkommen till facket” på handels.se.
- Nya kurser i bemanningsplanering och lönesystem. Påbyggnadskurser för förtroendevalda som genomgått förtroendemannautbildningen Raketten.
- Nio handledarutbildningar (mot normalt två per år) med 117 deltagare genomfördes för att täcka omsättningen av handledare som varit extra stor under pandemin.
- Utbildningar för nyvalda i avdelningsstyrelser och valberedare.
- Månadsmöten för studieansvariga erbjöds under året som ett komplement till den årliga studiekonferensen för att öka samarbetet och kommunikationen mellan avdelningar och förbunds kontor.

Kurser	Deltagare	Mål (%)
Medlemskurser (inkl. Grundläggande facklig utbildning)	1 327	
Grundläggande facklig utbildning (varav tvärfackligt)	609	50 % (249 %)
Grundläggande förtroendemannautbildning Raketten	1 099	
LO:s vidareutbildningar	104	

Handelns bästa arbetsplats

Efter att utmärkelsen Handelns bästa arbetsplats gjorde ett uppehåll 2020 så utsågs förra året ICA Kvantum i Skellefteå till Handelns bästa arbetsplats 2021.

Förbundsstyrelsens motivering:

”Ica Kvantum i Skellefteå har en driven fackklubb, som involverar alla anställda i ett ständigt pågående arbete med arbetsmiljön och som har ett gott samarbete med sin handlare. Här har de anställda och ledningen tillsammans tagit sig an den utmaning en pandemi innebär, med

ICA Kvantum i Skellefteå utsågs till Handelns bästa arbetsplats 2021 för sitt utmärkta arbete för en säker arbetsmiljö under pandemin. Utmärkelsen delades ut under första delen av Handels kongress i maj.

uppfinningsrikedom och stor respekt för varandras behov. Resultatet är en bra och säker butik för både anställda och kunder.”

Exempel på åtgärder i butiken för en säkrare arbetsmiljö: visir i kassorna, större golvyta, nya rutiner för beställningar och utkörningar. Anställda i riskgrupper kunde få byta arbetsuppgifter och slippa kundkontakt.

Hedersomnämningen

- *ABF i Västra Västmanland:*
Fack och arbetsgivare gjorde tillsammans omställningen från fysiskt till digitalt arbete enkel genom lyhördhet för medarbetarnas behov och ett stort engagemang från alla anställda.
- *Eurocash i Strömstad:*
Trots ett mardrömsår för gränshandeln har fack och arbetsgivare i Eurocash jobbat konstruktivt med arbetsmiljöfrågor.
- *Edblads lager på Väddö:*
De anställda på lagret bildade fackklubb och skapade ett gott förhållande mellan arbetsgivare och personal med konstruktivt dagligt samarbete.
- *Havilogs lager i Göteborg:*
Dialogen mellan arbetsgivare och anställda sker med stort engagemang och ömsesidig respekt. Att arbetsplatsen varslades om konflikt i avtalsrörelsen påverkade inte detta.

Medlemsstipendier

Förbundsstyrelsen beslutade om följande medlemsstipendier under året:

Semesterstipendiet: Totalt 200 000 kronor (20 stipendiater). Stipendiet täcker logi i en fyrabäddsstuga på semesteranläggningen Säfsen och resa tur och retur. Vid bedömningen av ansökningarna tas särskilt hänsyn till arbetslöshet, sociala och medicinska skäl och vänder sig till medlemmar som normalt sett inte har råd eller möjlighet att åka iväg på semester.

Internationella stipendiet: För minst en veckas fackliga studier utomlands som bedrivs efter program. På grund av pandemin beviljades inga stipendier under 2021, precis som 2020, eftersom alla studier utomlands ställdes in.

Kulturstipendier

5000 kr:

- Alexander Falck, avd 20: Bildkonst (Runös Vintersalong).
- Eivor Schultz, avd 27: Bildkonst (Runös Vintersalong).
- Ruben Hultman, avd 11: Musik.
- Erika Bergkvist, avd 17: Föreläsning ”Tagga ner!”
- Sandra Eriksson Krause, avd 24: Bildkonst.

**2021 delades totalt
70 000 kronor ut i
kulturstipendier.**

15 000 kr

- Lisa Brunzell, avd 24: Fotografi.

30 000 kr

- Lina Arvidsson, avd 1: Poesi. Diktsvit "Vänligen bygg inga berg - betraktelser från kassan", Konsai förlag. Hennes poesi handlar om strulande kvittomaskiner, kassaband som hänger sig, kunder som är ledsna, glada, tillfreds eller rosenrasande, om traumat efter ett rån, om hur kroppen bryts ned av arbetet. Diktsviten har arbetats fram genom anteckningar som gjorts på kvitton och lappar när hon jobbat som kassörska på ICA Kvantum Erikslust i Malmö.

Ovan: Sandra Eriksson Krause med sin bildkonst. T h: En av Lina Arvidssons dikter. Två av Handels kulturstipendiater 2021.

I Posten finns det paket
de tar upp alla hyllor
mer och mer för varje år det skickas ut
påminnelser

samlas i stora burar rullas in lastas av
det är så folk handlar nu för tiden
ramlar ner om de är för många vad kan vi göra
vi skulle behöva

Ann-Marie torkar svetten ur pannan
det plingar i klockan

men snus kan du köpa i kassan kära du

Systematisk kompetensutveckling stöttar medlemmarna

Jobben utvecklas ständigt och det behövs kompetensutveckling och lärande under yrkeslivet. Det har blivit extra tydligt under coronapandemin. Handels arbetar därför för att medlemmarna ska få förbättrad och systematisk kompetensutveckling. Det är en del i att höja yrkesstatusen och lyfta fram de viktiga kompetenser medlemmarna har.

Under 2021 har Handels lyft behoven och påverkat för att arbetsgivare ska kombinera eventuell korttidspermittering med ett erbjudande om kompetensutveckling. Vi har samarbetat med myndigheter, omställningsorganisationer, Göteborgsregionens kompetensnav, ABF och Nordiska textilakademin som har erbjudit arbetsgivare och anställda kostnadsfria kompetensutvecklande utbildningar. I Handelsrådet har vi kartlagt kompetenser, genomfört yrkestävlingar och på olika vis stöttat skolor som utbildar mot handeln.

Exempel:

- Kompetens för konkurrenskraft (med Trygghetsfonden TSL).
- Re:skills Textile and Fashion (med Nordiska Textilakademin Proteko). Fokus på hållbar modehandel och den omställning som måste till för framtidens hållbara butik och en mer hållbar konsumtion.
- Arbete med bl. a. Skolverket för att skapa ett uppdaterat handelsinriktat yrkesprogram på gymnasiet, Försäljnings- och serviceprogrammet, som startar under 2022. En liknande handelsinriktning ska skapas på Ekonomiprogrammet.
- Kompetenslyft för handeln tillsammans med Handelsrådet. Anställda, korttidspermitterade och lärare på yrkesinriktade utbildningar har erbjudits kostnadsfri kompetensutveckling. Förhoppningen är att arbetsgivare väljer att erbjuda sin personal utbildningarna framöver.

Arbetsmarknadspolitiska insatser

Konsekvenserna av coronapandemin har visat hur viktigt ett samordnat och strategiskt arbetsmarknadspolitiskt arbete är. Under 2021 har Handels, samordnat med alla avdelningar, fortsatt att arbeta för arbetsmarknadspolitiska insatser och tagit fram riktlinjer för samråd och yttranden. En digital konferens för avdelningarna har genomförts där strategier diskuterades.

Opinion och påverkan

Coronapandemin har präglat påverkansarbetet även under 2021. Fokus har legat på att lyfta de arbetsförhållanden Handels medlemmar har och de viktiga insatser medlemmarna gjort för hela samhället. Handels har påverkat för att pandemiåtgärderna ska ta hänsyn till medlemmarnas villkor. Under 2021 har Handels även fått ett stort genomslag för sitt klimatarbete, inte minst i frågan om att sätta mål för konsumtionsbaserade utsläpp.

Handels drev klimatfokus på S- och LO-kongresser

- Handels deltog på Socialdemokraternas partikongress i november och var med och drev igenom att partiet ska ställa sig bakom ett mål om konsumtionsbaserade utsläpp. Handels fick även in bra skrivningar om trygga jobb och stopp mot hyvlingar.
- Under LO-kongressen blev det en klimatdebatt utifrån Handels motion om konsumtionsbaserade utsläpp. LO beslöt att verka för att Sverige antar sådana mål.

Digitala evenemang blir kvar

Den digitala omställning som pandemin har lett till har gett mer inkluderande evenemang som innebär att vi kan träffas oavsett var vi finns i landet. Det har lett till en samhörighet inom förbundet och Handels tänker fortsätta med digitala evenemang även då pandemin är över.

- 8 mars: Digitalt medlemmöte med Maria Karlsson från #obekvämarbetstid och ett webbsänt tal av förbundsordförande Linda Palmetzhofer.
- 1 maj: Förbundsordförande Linda Palmetzhofer och Tommie Hägg, ordförande i avdelning 3 Halmstad talade vid Handels digitala första maj-firande.

Lokala påverkansgrupper

- I en digital konferens för de lokala påverkansgrupperna diskuterades valplanen, och LO informerade om sitt lokala påverkansarbete. Ett systerfackförbund i Nya Zeeland deltog och berättade om hur de bedriver valrörelse.
- Påverkansgrupperna har arbetat för att få med förtroendevalda på listor för val till riksdag, region och kommuner, skrivit debattartiklar och träffat politiker.

Handelsnytt fick priser!

Medlemstidningen Handelsnytt drivs av LO Mediehus AB och är en viktig informationskanal för medlemmarna. Under året har tidningen tagit fram en kanalstrategi, för att anpassa innehållet efter respektive kanal.

- Upplaga: 156 000.
- Utgåvor: 8/år.
- Digitala kanaler: handelsnytt.se – 55 000 besökare/månad. Facebook: 4 000 följare, spridning 10 000 personer/mån. Twitter: 986 följare.

Utmärkelser 2021:

- Sveriges Tidskrifters pris Årets granskning för artikelserien om Fallet Nathalie.
- Fackförbundspressens pris Bästa kommenterande text till Handelsnyttis krönikör Helene Björkman för krönikan Den döende staden.

Uppstart valarbete: lagersatsningen

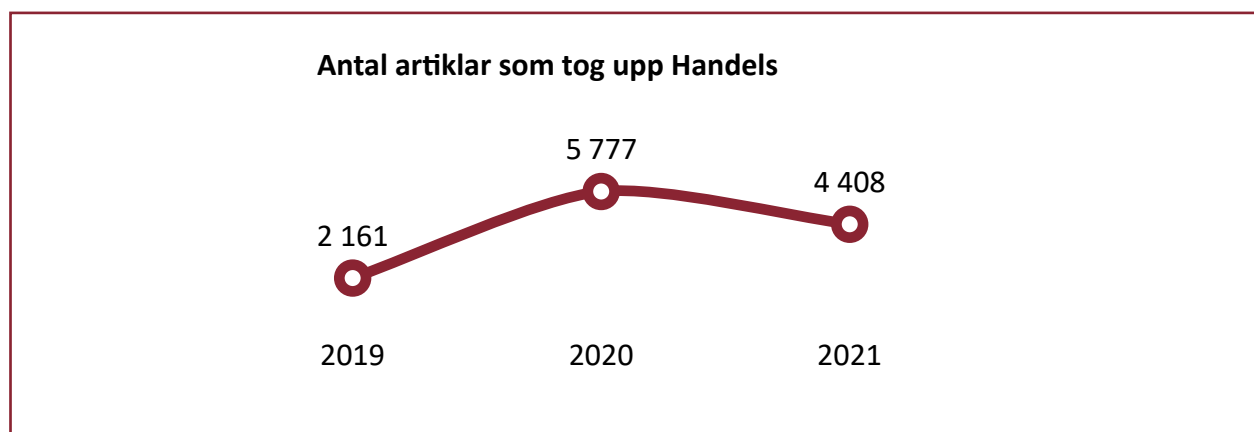
Under 2021 startade förberedelserna för Handels valrörelse inför riksdagsvalet 2022. En valplan och en valplattform togs fram som beskriver vilka politiska frågor Handels ska driva och hur valrörelsen ska genomföras praktiskt. En extra utbildning i Jobbet och samhället och kontakter med förtroendevalda genomfördes också. Avdelningarna tog fram lokala valplaner.

Lagersatsningen från 2018 togs upp igen och kommer fortsätta under 2022. Bakgrunden är att stödet för SD är störst på lager och den syftar till att visa våra medlemmar där att konflikten ligger mellan arbetsköpare och arbetare, inte mellan arbetare med olika bakgrund.

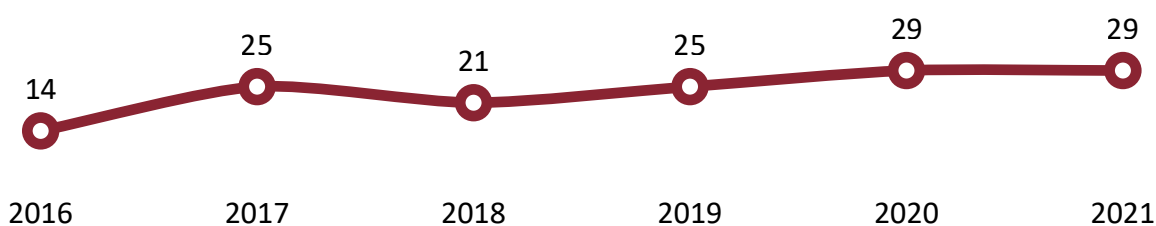
Handels i media

2021 fick Handels mindre uppmärksamhet i media än året innan som var ett exceptionellt år då branschen stod i fokus p.g.a. pandemin. Antal artiklar i media var dock fler än jämfört med tiden innan pandemin, trots att vi inte hade någon avtalsrörelse detta år. Arbetsmiljöfrågorna har fått större uppmärksamhet vilket Handels har satsat på i pressarbetet. Även LAS-frågan har fortsatt att ta stor plats i media.

Rapporten ”Fri frakt till ett högt pris” (se nedan) fick stort genomslag. Den togs fram i samarbete med Seko och Transport och fokuserar på hur e-handels kraftiga tillväxt slår hårt mot både klimat och anställda. Handels deltog i TV4, i Studio Ett om klimatomställningen och med en debattartikel i Svenska Dagbladet som fick mycket stor spridning och ledde till en stor debatt om villkoren i e-handeln.

Handels anseende genom åren

Handels anseende och mediebild

- Anseendeindexet¹³ för 2021 höll sig kvar på 29 (genomsnitt 28).
- Handels har ett signifikant högre anseende bland unga 19–29 år (index 54) och kvinnor (index 34).
- Anseendet är fortsatt starkt i storstäderna (index 33).
- Främst är det tilliten till Handels som är styrkan i anseendet.
- I synnerhet menar allmänheten att Handels är bra i fråga om arbetsmiljö och trygga anställningar.

Rapporter 2021

Handels ger ut rapporter om medlemmarnas arbetsvillkor och uppfattningar, branschernas och arbetsmarknadens utveckling, samt verksamheten i förbundet. De används både folkbildande och opinionsbildande. De bildar även kunskapsunderlag inför ställningstaganden och intern organisations- och verksamhetsutveckling.

- *Handels om löner och arbetstider*
Om brister och möjligheter i central och lokal lönebildning. Rapporten tog upp möjligheterna för ökat inflytande över arbetstiden, samt visade att arbetstidsförkortning för att skapa mer arbete för deltidsanställda kan vara genomförbart.
- *Butiksanställdas hälsa under covid-19-pandemin (2021:1)*
Om anställdas oro för smitta, minskade inkomster och permitteringar. Rapporten tog även upp den stora arbetsbelastningen på grund av hög frånvaro och den uppmärksammades för att den synliggjorde en stor grupp som inte kunde arbeta hemma.
- *Fri frakt till ett högt pris (2021:2)*
Om e-handels problem med hållbarhet, såväl social som klimatmässig. Rapporten som skrevs tillsammans med SEKO och Transport satte fokus på hållbarhetsaspekter av e-handels utveckling och fick stor uppmärksamhet.
- *Skyddsombud om belastningsergonomi*
Två tredjedelar av skyddsombuden i butiker och drygt hälften av skyddsombud på lager säger att riskbedömning för belastningsskador bara skett delvis eller inte alls på deras arbetsplatser. Få har fått ordentlig utbildning i arbetsteknik för att undvika skador.

¹³ Undersökning av Kantar/Sifo som rankar svenska organisationer utifrån allmänhetens anseende.

Bok om full sysselsättning och jämlikhet

I april släppte Handels chefsekonom Stefan Carlén boken ”Sysselsättningskoden. Vägen till full sysselsättning bortom corona” tillsammans med tidigare LO-ekonomen Christer Persson. Den tar upp orsakerna till 30 år av massarbetslöshet, växande klyftor och ökad otrygghet på arbetsmarknaden. Rapporten pekar på hur det går att ändra på detta genom en omläggning av politiken. Boken presenterades på ett digitalt seminarium som fick 12 000 visningar.

Opinions- och medlemsundersökningar

I samarbete med Novus:

- Medlemmarnas politiska uppfattningar.
- Medlemmar om branschens klimatomställning.
- Visstidsundersökning för partsgrupp Handels/Svensk Handel.

Handels enkätundersökningar:

- Regionala skyddsombuds-enkäten.
 - Butiksanställdas hälsa och arbetsmiljö under covid-19-pandemin.
 - Förekomsten av hyvlingar.
 - Enkät till Lidl-anställda (UNI-projekt).
 - Medlemmar om kontroll och övervakning på arbetsplatsen.
 - Utvärdering av Arbetsmarknadspolitisk konferens.
 - Skyddsombudsundersökningen 2021.
-

Remissvar 2021

- Särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19. Socialdepartementet (S2020/09963).
- Ytterligare stimulanser på hyber-området: En ny skattereduktion för reparationer och skattefri uthyrning av personliga tillgångar. Finansdepartementet (Fi2021/01820).
- Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19. Folkhälsomyndigheten (HSLF-FS 2021:2).
- Fortsatt förstärkt stöd vid korttidsarbete. Finansdepartementet (Fi2021/00798).
- Försöksverksamhet med yrkesinriktningar på högskoleförberedande program. Utbildningsdepartementet (U2021/01877).
- Förslag från EU-kommissionen om en förordning om konkurrensdrivna och rättvisa marknader inom den digitala sektorn. Näringsdepartementet (DMA).
- Ytterligare förlängning av det förstärkta stödet vid korttidsarbete. Finansdepartementet (Fi2021/01904).
- En reformerad arbetsrätt – för flexibilitet, omställningsförmåga och trygghet på arbetsmarknaden. Underremiss LO.
- En värld som ställer om. (SOU 2021:48) Underyttrande LO.
- En reformerad arbetsrätt – för flexibilitet, omställningsförmåga och trygghet på arbetsmarknaden. Arbetsmarknadsdepartementet (DS 2021:17).

Forskningssamverkan

Handels ger stöd till forskning om handeln och arbetsliv genom Handelsrådets forskningsutskott. 2021 fick sju nya projekt forskningsmedel. En del av dessa följer vi extra genom att ingå i referensgrupper, exempelvis:

- Handeln som attraktiv arbetsplats: Arbetsmiljöfaktorers betydelse för attityder, beteenden och hälsa (Stockholms Universitet).
- Pandemins lärdomar – strategiska möjligheter och innovationer för butiker i stadskärnan (Malmö Universitet).
- Ung på jobbet. Instabila anställningar, arbetsmiljö och (o)hållbara arbetsplatser inom detaljhandel. Ett samarbete mellan Stockholms Universitet och Handels utredare.

Påverkansarbete utifrån strategier och regler

Handels påverkar inom de prioriterade frågor som kongressen beslutat. Vi arbetar utifrån strategier och planer för kommunikation, opinionsbildning och marknadsföring. Om externa leverantörer inte följer våra policyer och regler har vi rätt att avbryta samarbeten. Handels avstår från stödannonsering om den inte ingår i ett större strategiskt sammanhang.

I allt opinionsarbete följer Handels: upphovsrättslagen, marknadsföringslagen, yttrandefrihetsgrundlagen, tryckfrihetsförordningen, personuppgiftslagen och lagen om ansvar för elektroniska anslagstavlor.

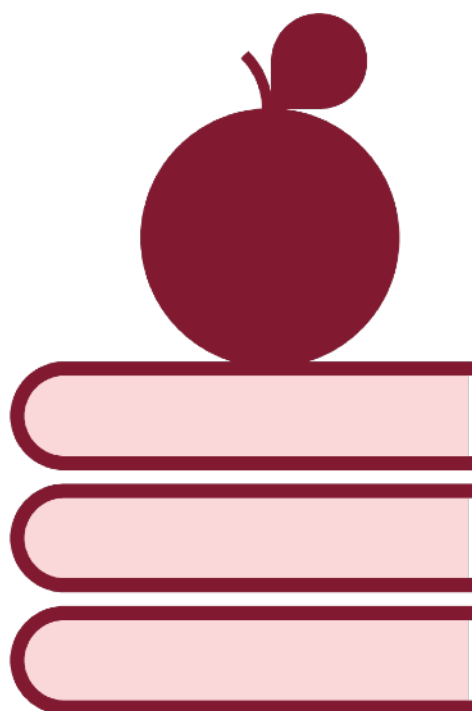
Viktig gränshandel

Ordförande Linda Palmetzhofer besökte Strömstad och förtroendevalda i de lokala klubbarna på Maxi mat, Willys och Citygross. Många normmän åker vanligtvis för att handla i gränsbutikerna men handeln har varit hårt drabbad under pandemin. Linda Palmetzhofer träffade också företrädare för kommun och näringsliv för att diskutera gränshandeln och hur man tacklat arbetslöshet och arbetat med kompetensutveckling.

POLICYER OCH RIKTLINJER

- **Mediepolicy.**
- **Redaktionell policy och annonspolicy för Handelsnytt.**
- **Handels Direkt marknadsföring.**
- **Kommunikationspolicy.**
- **Krisledning sociala medier.**
- **Varumärkesplattform och visuell identitet.**
- **Digital strategi.**
- **Påverkansprocess.**
- **Samhällspolitisk handlingsplan.**
- **Policy för lokalt påverkansarbete.**

Vi vill leva som vi lär

Målen med Handels personalarbete under 2021 har varit att trygga kompetensförsörjningen, skapa en god arbetsmiljö och utveckla ett starkt ledarskap.

- Medarbetare ska ha den kompetens som behövs för att driva verksamheten. Deras utveckling följs upp i årliga utvecklingssamtal och utvecklingsplaner.
- Vi strävar efter en god arbetsmiljö och jämlika arbetsförhållanden.
- Vi förbättrar verksamhetsplaneringen och ger chefer stöd och utbildning.

Utvecklingssamtal

Under året har processen för utvecklingssamtalen reviderats för att skapa en mer öppen dialog med fokus på den anställde. Under samtalet ska behovet av kompetensutveckling för de anställda kartläggas. Medarbetaren ska kunna lyfta de frågor som hen helst vill. En stor del av utbildningarna har skett digitalt.

Kompetensutveckling

Medarbetare i Handels får introduktionsutbildningar, regelbunden utvärdering och uppföljning av sin arbetsprestation genom utvecklingssamtal och individuella utvecklingsplaner.

Exempel under 2021

- **Chefsutbildning:**

Handels Ledarskapsprogram 2020/2021: Om ett coachande ledarskap. Cheferna har haft möjlighet till repetitionskurs med mer träning.

- **Utbildning i service och bemötande:**

Samtliga medarbetare ska gå igenom utbildningen för att skapa en gemensam syn på service och bemötande inom hela förbundet. Individuella uppföljningstillfällen har getts.

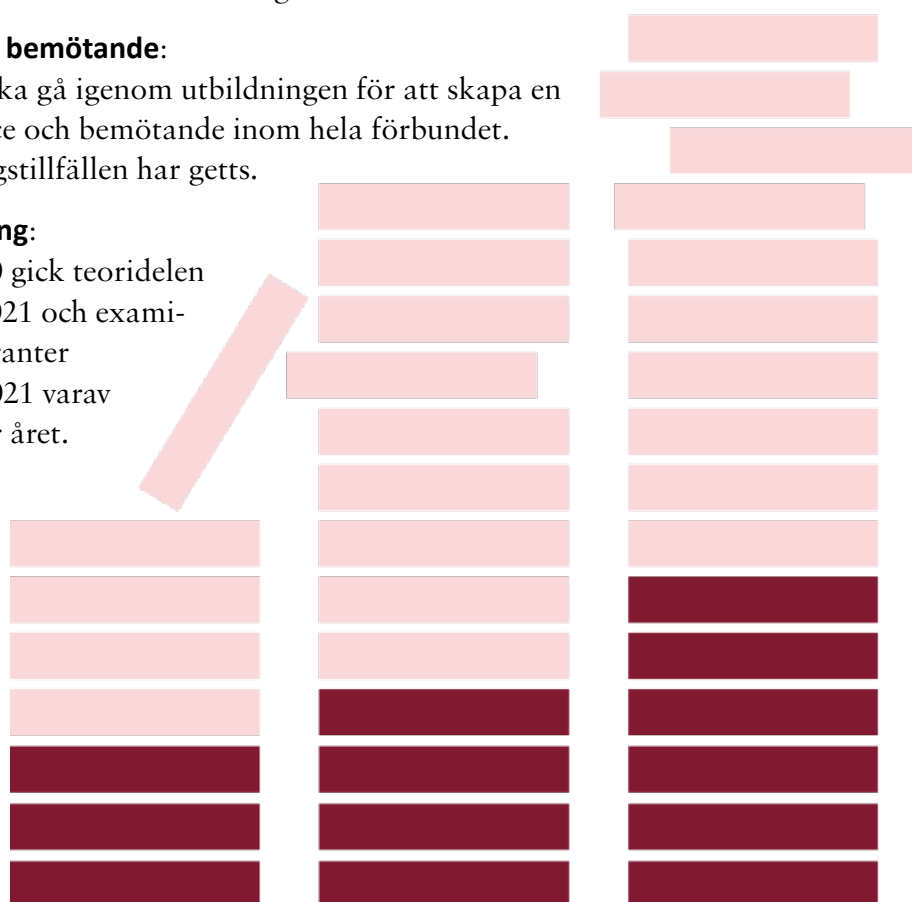
- **Ombudsmannautbildning:**

Tre aspiranter från 2020 gick teoridelen under första delen av 2021 och examinerades i juni. Tio aspiranter började utbildningen 2021 varav sex examinerades under året.

- **Utbildningstrappa för lokala ombudsmän:**

Tillsammans med HOF har en uppdatering av utbildningstrappan genomförts.

- Seminarier, nätverks-träffar och introduktion av nyanställda.

Arbetsmiljö och hälsa

Under nästan hela 2021 har Handels medarbetare till stor del arbetat hemifrån mot bakgrund av covid-19. Vi har arbetat med att säkerställa en god arbetsmiljö både hemma och på kontoret. Arbetet har skett i samråd med fackliga parter. Under året har även riktlinjer vid flexibelt arbete tagits fram då detta arbetssätt, efter att ha blivit så testat och vanligt under pandemin, även i fortsättningen kommer att bli en del av vår arbetsvardag i förbundet.

Hälsoundersökning

Alla medarbetare har fått möjlighet till en hälsoundersökning och en individuell bedömning kring hälsovanor, livsstil samt medicinska och fysiologiska hälsodata. Det ger en möjlighet till medvetna val kring hälsa, livsstil och arbete.

Förebyggande av hot och våld

2021 infördes en utbildning för samtliga medarbetare i förebyggande av hot och våld. Det är ett led i det systematiska arbetsmiljöarbetet med trygghet och säkerhet och ska bidra till en säkerhetskultur. Målet var även att öka kunskapen om riskbedömningar och sätt att bemöta hot. Genom dessa verktyg blir det lättare att förebygga och att hantera svåra samtal och hotfulla situationer. Utbildningen är hädanefter obligatorisk för alla nyanställda.

Medarbetarundersökning

Resultatet från medarbetarundersökningen 2021¹⁴ visar på en positiv trend gällande upplevd diskriminering, kränkande särbehandling och sexuella trakasserier. Det här är frågor vi fokuserat på de senaste åren och arbetet har gett resultat. Medarbetarnas upplevda stress och press har visat sig vara hög samtidigt som medarbetarna bedömer chefernas konflikthantering som bristfällig. Dessa frågor kommer vi att fokusera på framöver.

- 75 procent känner sig delaktiga i beslut (+6%).
- 84 procent trivs med sina arbetsuppgifter (-5%).
- 81 procent mår generellt bra i sin arbetssituation (+3%).

Mest positiva trender¹⁵:

- Jag skulle rekommendera Handels som arbetsgivare: 71 (63)%.
- Jag kan koppla av från mitt arbete då jag är ledig: 58 (50)%.
- De krav som ställs på mig är inte motstridiga: 62 (55)%.
- Jag känner mig delaktig i beslut i min grupp/enhet/avdelning: 75 (69)%.

Kraven på Handels företrädare är ofta högre än de som lagar och regler ställer.

Handels har:

- Friskvårdsbidrag.
- Hälsoundersökningar vart tredje år.
- Företagshälsovårdstjänster, psykosociala och fysiska frågor.
- En process tillsammans med skyddsombud för rapportering av tillbud och arbetsolyckor.

¹⁴ Sifo Kantar utför undersökningen vart tredje år. Jämförelsetalet är från förra tillfället, dvs 2021 jmf (2018).

¹⁵ Jämförelsetal i parentes avser 2018.

Arbetad tid och frånvarodagar¹⁶

	Totalt		HOF		AFO	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Dagar per anställd						
Arbetad tid	173,6	193,5	165,2	195,1	178,4	191
Föräldraledighet	5,7	6,4	5	5,9	6,8	7,3
Semester	20,7	18,5	21	18,7	20,2	18,2
Sjukfrånvaro	11,3	14,9	7,5	12,3	18,1	19
Kompledighet	3,5	3,3	4,6	4,7	1,6	1
Tjänstledighet*	7,9	9,3	7,5	11,1	8,6	6,2
VAB	1,6	0,3	1	0,2	2,7	0,4

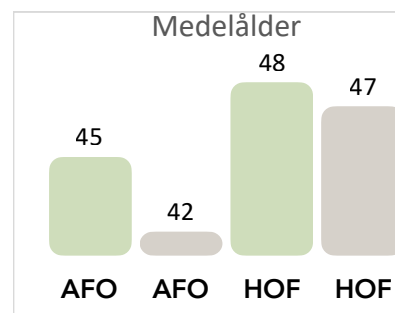
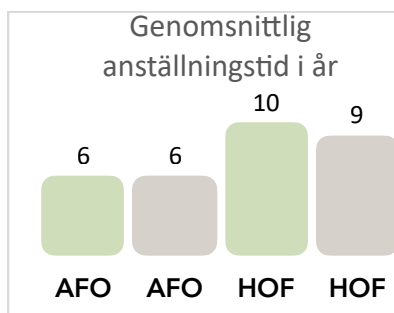
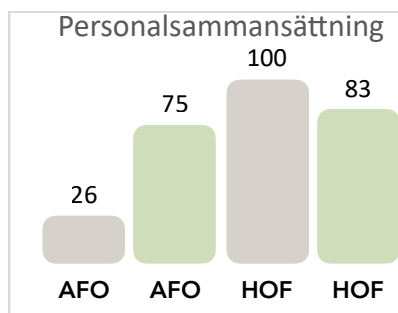
Antal anställda

Totalt anställda	284*
Nyanställda	28
Avslutade anställningar	18

Genomsnittlig grundlön

Män	42 000 (40 638)
Kvinnor	40 514 (39 205)

(*260 personer i årsarbetstid)

Män (grå stapel), kvinnor (grön stapel) per avtalsområde.

Kollektivavtal

AFO-tjänstemannaavtalet och HOF kollektivavtal.

Förhandlingar sker mellan Handels och de fackliga företrädarna löpande under året.

Personalkommittén, med två representanter från varje fackklubb, har månatliga möten för bl. a. MBL-förhandlingar. De fackliga företrädarna har varsin plats i förbundsstyrelsen.

¹⁶ Personalstatistiken är hämtad ur systemet HR plus.

Tillbud och olycksfall

Under 2021 har det totalt kommit in 19 tillbud. Fyra av dessa är olycksfall, övervägande halkolyckor. Majoriteten av de övriga tillbudena gäller medlemmar och arbetsgivare som agerat hotfullt. Fyra berör interna konflikter. Tillbudena har hanterats enligt rutiner eller av ansvarig chef.

Utvecklade system för kundintegritet

Handels GDPR-arbete¹⁷ under året:

- Introduktion för alla nyanställda.
- Arbete i LO-förbundens dataskyddsgrupp samt i nätverk LO/TCO/Saco.
- Tecknande av personuppgiftsbiträdesavtal.
- Rådgivning till anställda och förtroendevalda.

Personuppgiftsincidenter

- Nio incidenter har inrapporterats.
- En anmäldes till integritetsskyddsmyndigheten som valde att avsluta ärendet utan åtgärd.

Sex incidenter berodde på den mänskliga faktorn och fel vid kommunikation, som felskickade mejl/sms, okrypterade mejl och exponerade mejladresser vid massutskick.

POLICYER OCH RIKTLINJER

- **Arbetsmiljöpolicy.**
- **Etiska regler.**
- **Hantering av klagörenden.**
- **Hot, våld och säkerhet – riktlinjer och stöd.**
- **Informationssäkerhetspolicy samt instruktion.**
- **Kollektivavtal AFO och HOF.**
- **LAS- och deltidspolicy.**
- **Studiepolicy.**
- **Ungdomspolicy.**
- **Varaktigt anställd och förtroendevald.**
- **Policy för behandling av personuppgifter.**
- **Rökavvänjningspolicy.**
- **Riktlinjer och stöd vid rekrytering.**
- **Riktlinjer vid flexibelt arbete.**
- **Riktlinjer vid skadestånd.**
- **Riskbruk och skadligt bruk.**
- **Telefon- och svarspolicy.**

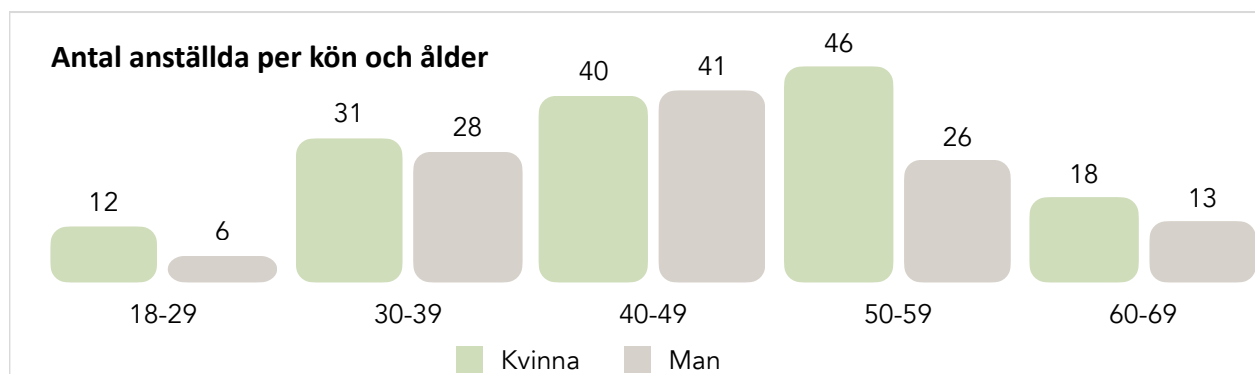
Anställda och förtroendevalda ska följa förbundets etiska regler. Nyanställda får ta del av dem vid en introduktion.

¹⁷ Den europeiska dataskyddsförordningen som reglerar behandlingen av personuppgifter.

Ny jämlikhetsplan på gång

Eftersom Handels jämlikhetsplan för kongressperioden gick ut 2020 var planen att ha en ny plan på plats 2021. Det arbetet har dragit ut på tiden som en konsekvens av pandemin. Arbetet har påbörjats men den enkät till de anställda som ska ligga till grund för arbetet skickas ut först 2022. Jämlikhetsplanen ska bygga på aktiva åtgärder utifrån diskrimineringslagen.¹⁸

Den årliga lönekartläggningen för att se om det finns oskäligen löneskillnader mellan könen har skjutits upp ännu ett år eftersom avtalen och de nya lönerna inte är klara. Alla medarbetare ska ha lika rättigheter och möjligheter på arbetsplatsen i fråga om arbetsförhållanden, anställningsvillkor och utveckling. Den årliga personalenkäten om upplevd diskriminering visar en minskande trend vilket visar att det förebyggande arbetet har haft effekt. Nytt för året är en föräldrapolicy för anställda som gör det möjligt att förena ett aktivt föräldraskap med ett aktivt yrkesliv. Ur jämställdhetssynpunkt är det viktigt att alla oavsett kön tar ut sin föräldraledighet.

Medelålder: Kvinnor (HFO och AFO): 42 år, Män (HFO och AFO): 48 år. Talen är avrundade till heltal.

Upplevd diskriminering

Kön	6 (9) %	Könsöverskridande identitet	1 (2) %
Etnisk bakgrund	0 (1) %	Religion	0 (1) %
Funktionsvariation	0 (0) %	Sexuell läggning	1 (0) %
Ålder	6 (6) %	Språk	0 (0) %

POLICYER OCH RIKTLINJER

- Etiska regler
- Jämlikhetsplan
- Riktlinje mot kränkande särbehandling.
- Riktlinje mot sexuella trakasserier.
- Föräldrapolicy för anställda.

Handels har en feministisk och anti-rasistisk grundsyn.

Vi arbetar strategiskt för att rasistiska rörelser inte ska vinna stöd bland medlemmarna.

¹⁸ (2008:567) 3:e kapitel

Förslag för en hållbar handel

Under året släppte rapporten ”Fri frakt till ett högt pris” i samarbete med Seko och Transport. Där beskrivs hur e-handelns kraftiga tillväxt slår hårt mot både klimat och anställda. De anställda har fått sämre arbetsmiljö och tillväxten har bidragit till ökade utsläpp som kan hota Sveriges klimatomställning.

Några av rapportens åtgärdsförslag med koppling till miljö och klimat är:

- Att införa en lagstadgad avgift för frakt till kund och för returerna, i syfte att minska överkonsumtion och onödigt frekventa beställningar och returerna samt förebygga osund konkurrens.
- Att genomlysas social och miljömässig hållbarhet i e-handelns logistikkedjor för att samla fördjupad kunskap om branschens utmaningar.
- Att verka för en branschstandard för hållbar e-handel med ökad samordning och effektivitet som mål, till exempel med avseende på samlastning och formulering av ”best practice” för emballageanvändning.
- Krav på utsläppsrapporering, eftersom delar av transportbranschen idag präglas av brist på transparens när det gäller miljöskadliga utsläpp.

Handeln måste bli cirkulär

Handels miljö- och klimatpolitiska program presenterades på kongressen. Programmet konstaterar att handeln måste sälja färre nytillverkade varor och i stället gå över till en mer cirkulär ekonomi där produkter används längre, repareras och återbrukas. Reparationer, secondhand och uthyrning måste bli vanligare, och handelns anställda har en viktig roll i denna omställning. Genom kompetensutveckling kan de informera konsumenterna om varornas miljö- och klimatpåverkan. En undersökning av Handels visar att nio av tio anställda anser att handeln behöver minska sin klimatpåverkan, och sju av tio är beredda att engagera sig för att göra handeln långsiktigt hållbar.

– Vi vill bidra till en snabb omställning från köp, slit och släng till hållbar handel, säger Ola Palmgren en av två författare bakom programmet.

Bild: Fredrik Säterli.

Nedslag från året:

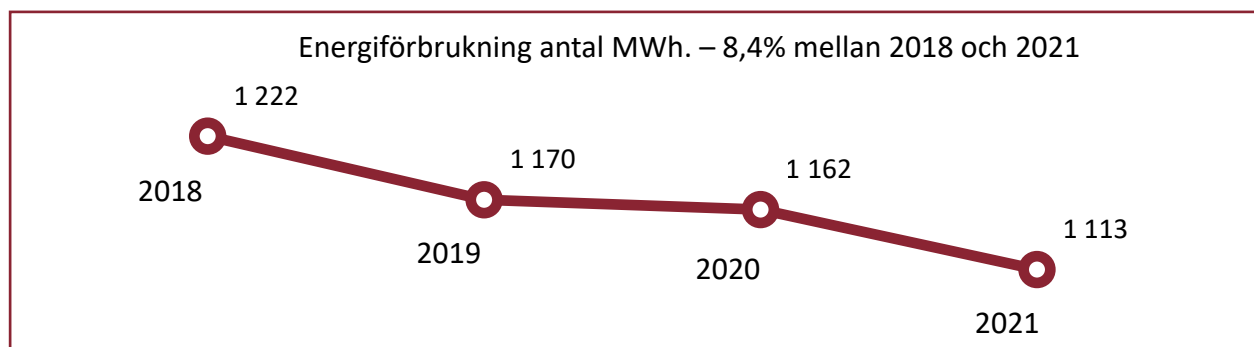
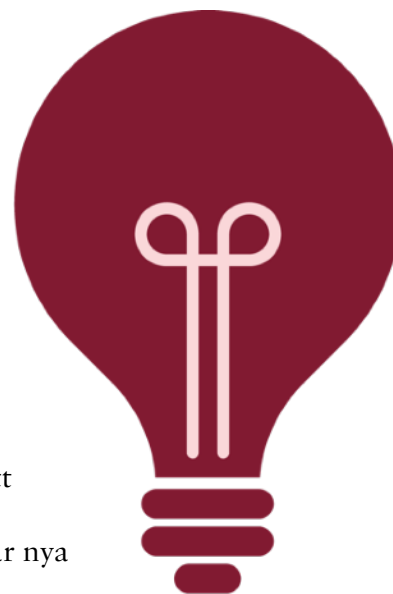
- Det nya handlingsprogrammet för framtida branscher tar upp behovet av en hållbar utveckling i handeln på grund av klimatförändringar.
- Handels fick igenom en motion både vid S-kongressen och LO-kongressen om att verka för att Sverige ska sätta mål för konsumtionsbaserade utsläpp. Att sätta sådana mål är grundbulten i Handels miljö- och klimatpolitiska program.
- Handels deltog i nätverket ”Klimatmålsinitiativet” tillsammans med bland annat Naturskyddsföreningen, WWF och LRF. Syftet är att få miljömålsberedningen att föreslå mål för konsumtionsbaserade utsläpp.
- Handels har varit en aktiv part i LO:s klimatpolitiska kommitté.
- Medverkan vid flera Almedalsseminarier om miljöfrågor.
- Samarbete i Re:skills tillsammans med Science Park Borås: ett projekt för utbildningar i hållbarhet för anställda.
- ”Klimatsamtal” i samarbete med Global utmaning.
- Resepolicyn uppdaterades för att ytterligare minska flygandet. För att få flyga i tjänsten måste det innebära en tidsvinst på minst fyra timmar.

Grönare energi i Handels hus

Sveavägen 90 Stockholm: Justeringar av ventilationen har gett ett bättre inomhusklimat och/eller minskad energiförbrukning. Ventilationsaggregat kan nu övervakas på distans genom en digital undercentral. Avvikelser kan följas i realtid och det går att agera snabbare, även på distans. Utetemperaturgivaren har flyttats till en bättre plats för att fastighetens kylbehov ska minska.

Grev Turegatan 23, Stockholm: En planerad fönsterrenovering har flyttats till 2022 p.g.a. pandemin. Men däremot har en kompletterande utredning genomförts med fokus på möjligheten att installera extra isolerglas i lägenheterna. I syfte att minska energiförbrukningen ytterligare samt förbättra inomhusklimatet har nya entrédörrar till lokalhyresgästen monterats.

Upplandsgatan 5, Stockholm: Ny effektivare fjärrvärmecentral, ny DUC (digital undercentral), möjlighet att anpassa luftflöden i mötesrum, stambyte av värmesystemet, byte av radiatorer samt justering av värmesystemet. Alla dessa åtgärder har lett till ett bättre inomhusklimat och effektivare energiuttag.

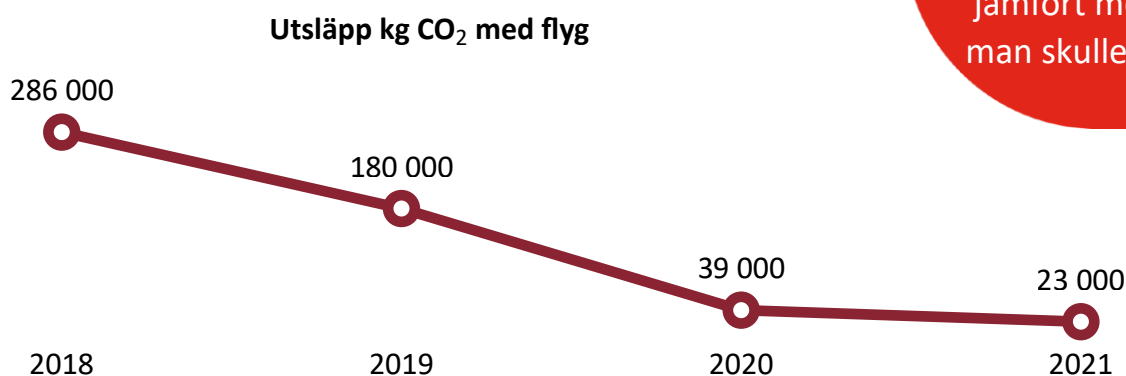
Utsläpp och avfall

	Distans km	Utsläpp kg CO ₂
Flyg		
2021	76 492	23 000
2020	134 432	39 000
2019	721 992	180 000
2018	1 112 618	286 000
Tåg		
2021	251 740	1,0
2020	220 684	1,1
2019	671 097	2,2
2018	599 967	1,56
Bil		
2021	406 100	60 000
2020	457 100	60 000
2019	816 050	112 000
2018	655 756	99 000

Genom att sortera avfall under året gjorde Handels en klimatbesparing¹⁹ på 2 121 kg CO₂

Tågresandet under året innebär en klimatbesparing¹⁹ på ca 23 000 kg CO₂ jämfört med om man skulle åkt bil

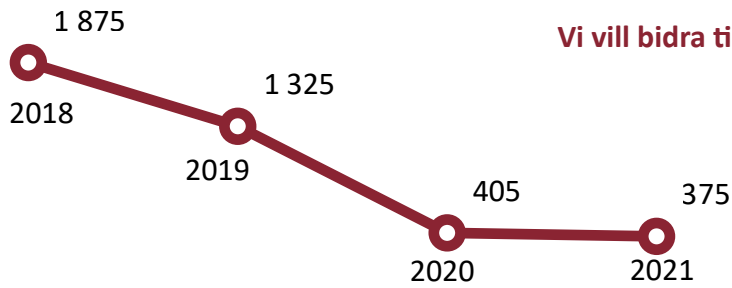

Den digitala omställningen fortsätter. Antalet flygresor 2021 var 80 (- 47).

- Resandet har minskat ytterligare.
- Allt färre pappershandlingar och utskick.
- Material trycks först efter beställning.
- Allt mer av avfallet källsorteras och hämtas med fossilfria transporter.

¹⁹ Motsvarar utsläppet från 5 flygresor Stockholm-London. Statistik: Office Recycling.

Antal kg inköpt kontorspapper

Handels ska verka för en socialt och ekologiskt hållbar omställning av hela samhället. Vi vill bidra till att handels klimatpåverkan minskar.

POLICYER OCH RIKTLINJER

- **Miljöpolicy:** Ej uppdaterad enligt plan. Ska uppdateras under 2022.
 - **Upphandlingspolicy:** All upphandling av leverantörer ska ske på villkor som motsvarar förbundets miljöpolicy. Vårt profilsortiment ska uppfylla våra krav på leverantörer och miljöhänsyn.
 - **Resepolicy och riktlinjer:** Resor ska i första hand ska ske med tåg. Flyg får endast väljas när det ger en tidsvinst som överstiger fyra timmar.
-

En ansvarsfull förvaltning

Att hushålla med förbundets medel, medlemmarnas pengar, är vår högsta prioritet. Det är ett stort ansvar och vi är därför tydliga och transparenta om ekonomin. Därför förvaltar Handels sin ekonomi utifrån etiska regler, riktlinjer och policyer. Ett viktigt mål är att upprätthålla och stärka konfliktberedskapen. Vi vill ha en hög och jämn avkastning, lönsamma placeringsalternativ och sprida tillgångarna för att minimera riskerna.

- Våra leverantörer har kollektivavtal för sina anställda.
- Internationella samarbetspartner ska kunna visa att de följer ILO:s kärnkonventioner
- Vi avstår från placeringar i bolag som inte uppfyller våra etiska kriterier.
- Placeringar görs enligt LO:s antagna etiska regler och internationella avtal och konventioner.²⁰

Fler hållbara investeringar

Handels har anslutit sig till standarden ESG4-real²¹: en minimistandard för ansvarsfulla investeringar som tillgodoser dagens behov, utan att beröva framtida generationers förutsättningar till ett gott liv. Genom den kan vi vara pådrivande i utvecklingen av ansvarsfulla investeringar. 2021 uppgår förbundets värdepappersinnehav till 47 (26) procent som är placerade enligt ESG4Real. Alltså, en rejäl höjning från året innan.

Genom fackligt utvecklingssamarbete påverkar vi även indirekt en hållbar ekonomisk utveckling i andra länder. Resultatet av detta samarbete presenteras i årliga redovisningar till Sida.

Handels främjar rättvis handel. Vi handlar, så långt det är möjligt, Fairtrade-märkta varor och alla avdelningar ska ha minst en utbildad Fairtrade-ambassadör.

Korruptions-
incidenter 2021:
0

²⁰ Ex. ILO:s konventioner, OECD:s riktlinjer för multinationella företag, FN:s ramkonvention om klimatförändringar.

²¹ En standard framtagen av LO och det nederländska fackförbundet FNV för certifiering av ansvarsfulla kapitalförvaltare som tar hänsyn till sociala och miljömässiga faktorer.

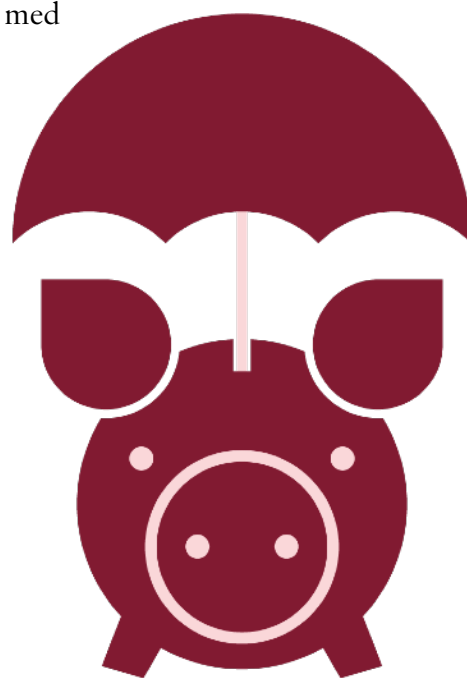
Stränga krav i upphandlingar

Handels tecknar inte avtal med, upphandlar eller samverkar med företag där det finns risk att deras verksamheten kränker rättigheterna i ILO:s åtta kärnkonventioner. Vi gör inköp inom it, personal (t ex. företagshälsovård), resor, kontors- tryck- och profilmaterial samt för mätningar och undersökningar.

Våra profilprodukter är ISO-certifierade i miljö, kvalitet och arbetsmiljö. De är fairtrade- och miljömärkta. Upphandlingspolicyn skulle ha reviderats 2021 men på grund av pandemin har detta skjutits upp till 2022.

De företag vi upphandlar ska:

- Ha verifierbara kollektivavtal (gäller ej egenföretagare utan anställda).
- Ha registrerings- och F-skattebevis.
- Betala skatter och sociala avgifter korrekt.
- Ha löner och anställningsvillkor som gäller för arbete i branschen på aktuell ort.
- Följa villkoren i Handels övriga riktlinjer som t ex miljöpolicy och etiska regler.
- Följa codes of conducts, som omfattar ILO:s kärnkonventioner.

Placeringar görs enligt etiska regler, ILO:s konventioner, OECD:s riktlinjer för multinationella företag och FN:s ramkonvention om klimatförändringar.

Antikorruption

Om fackliga företrädare hanterar medlemmarnas pengar oansvarigt blir konsekvenserna för hela förbundets trovärdighet mycket allvarliga. Vi satsar på förebyggande metoder, rutiner och system för att försvåra korruption, och risken för förskingring, jäv och korruption är därför låg.

- Vi har aktiv konkurrens vid upphandling och inköp.
- Alla större avtal undertecknas av firmatecknare, två i förening.
- Vårt fackliga utvecklingssamarbete genomförs i miljöer med större korruptionsrisk. Årliga revisioner granskas av Handels, Union to Union och Sida och eventuella korruptionsincidenter och åtgärder redovisas. Det fanns inga korruptionsincidenter under 2021.

Socioekonomisk efterlevnad

Handels granskas av tre förtroendevalda revisorer samt en auktoriserad revisor. Revisorerna har till uppgift att granska förbundsstyrelsens verksamhet, förvaltning och räkenskaper. Auktoriserad revisor granskar främst:

- finansiell rapportering,
- styrelsens och ledningens förvaltning av förbundet,
- intern kontroll.

Förtroendevalda revisorer väljs för fem år av kongressen och granskar främst verksamheten vilket innebär att de har ett fokus på att verksamheten sker i enlighet med stadgar samt anseende frågor, bedrivs ändamålsenligt, styrelsens förvaltning av förbundets medel samt anseende frågor.

Fokusområden för revisorerna 2021

- Medlemsintäkter och medlemsystem, kapitalförvaltningen, anseenderisker, övergripande IT-säkerhet och informationssäkerhet, lönerutinen.

POLICYER OCH RIKTLINJER

- **Avtalsteckning.**
 - **Avtalstillämpning vid e-handel.**
 - **Placeringsreglemente, samt ett för avdelningarna.**
 - **Besluts- och attestinstruktion.**
 - **Etiska regler.**
 - **Förbundets stipendier och priser.**
 - **Förmögenhetsförvaltning, bolagsstyrning.**
 - **Handels representationspolicy.**
 - **Revisionsprotokoll.**
 - **Riktlinjer avseende arvoden uppvaktningar och förmåner.**
 - **Upphandlingspolicy.**
-

Risker i fråga om hållbarhet

Vi satsar på förebyggande metoder och rutiner för att kunna leva upp till de förväntningar som både medlemmar och allmänhet har på Handels. Att leva som vi lär är en förutsättning för trovärdighet.

En god konfliktberedskap är helt grundläggande för en facklig organisation, utan det äventyras vårt existensberättigande. Att ha en stabil ekonomi är därför fundamentalt. Stabila rutiner och regler för upphandlingar, representation och revision förebygger risken för oegentligheter och måste alltid följas upp och hållas aktuella.

Vårt fackliga samarbete globalt motverkar att facket försvagas, inte bara i andra länder utan även i Sverige. Därför är detta en viktig riskhantering i vår globaliserade värld.

Ny lag om visseblåsarfunktion

I september 2021 fattade riksdagen beslut om att alla arbetsgivare med minst 50 anställda måste ha en visseblåsarfunktion i sin organisation: Lagen om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden. Funktionen kan införas stegvis beroende på hur stor verksamheten är. Handels har påbörjat planeringen av detta och kommer att ha infört funktionen 2023.

Vi satsar på ett förebyggande arbete då det gäller kränkningar och diskriminering i vår verksamhet. Det finns även risker för anställda och förtroendevalda att hotas eller kränkas då de utför sitt uppdrag. Handels ger stöd och har rutiner för att upptäcka och åtgärda kränkningar.

Klimatfrågorna påverkar direkt många av de globala målen i Agenda 2030 som fackföreningsrörelsen fokuserar på. Därför arbetar vi medvetet och proaktivt för en hållbar handel. Handels nya miljö- och klimatpolitiska program fokuserar på att Sverige ska sätta mål för konsumtionsbaserade utsläpp.

Krisgrupp i LO

Pandemin sågs inte längre som en kris under 2021, men trots det har förbundets krisgrupp hanterat konsekvenserna av pandemin. Handels har hela tiden följt Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Handels är med i LO:s förbundsgemensamma krisgrupp, där man diskuterat strategier och vilka styrande dokument som bör råda för att hela LO-kollektivet ska ha en samsyn i känsliga frågor och ärenden som kan bli kriser och mediadrev.

Krishantering

Alla som upptäcker en risk för kris har ansvar för att slå larm till närmaste chef eller krisledningsansvarig.

Vid en kris (eller risk för kris) kallas krisledningsgruppen in. Den består av förbundssekreterare, cheferna för ekonomi,

it, kommunikation, HR, pressekreterare och ledningsassistent.

Gruppen träffas en gång per månad eller om en kris inträffar. Förutom pandemirelaterade frågor har personalläget, hemarbete samt hotsituationer på arbetsplatser och mot anställda i samband med olika förhandlingsärenden hanterats under året.

Samarbete med andra

Handels samarbetar med närliggande organisationer i Sverige och internationellt. En förutsättning för att vi ska nå våra mål är att vi koordinerar oss och arbetar tillsammans.

Tvärfackliga rådet

Handels sitter med i LO:s tvärfackliga råd, ett beredande organ till LO:s styrelse med representanter från samtliga förbund. Handels representeras av förste vice ordförande Elisabeth Brandt Ygeman. Under 2021 har rådet haft 13 möten, varav 12 digitala och ett fysiskt möte. Under året har det framförallt handlat om hur vi gemensamt ska klara medlemsrekrytering och studier under pandemin. En annan stor del har varit förberedande insatser inför kommande fackliga valrörelse.

Handels är anslutet till:

- ABF
- Alna
- Arbetarnas kulturhistoriska sällskap
- Arbetarrörelsens arkiv
- Arbetsrättsliga föreningen
- Arena
- Centrum för arbetarhistoria
- ETI Sweden
- Europaportalen
- Fackligt center för papperslösa
- Fairtrade
- Folkets Hus och Parker
- Folkrörelsernas Arkivförbund
- Folkrörelsernas konstfrämjande
- Fonus
- Förbundet arbetsliv och forskning i Sverige
- Landsorganisationen i Sverige, LO
- LO:s folkhögskola Runö
- Nordisk Handel (omformades dec 2021)
- Nordisk samarbetskommitté (omformades dec 2021)
- Nordiska Handelskommittén (ny organisation nov 2021)
- Nordiska Frisörunionen
- Olof Palmes Internationella Center
- Riksbyggen
- Runö Folkhögskola
- Unga Örnars vänner
- UNI Global
- Union to Union
- Verdandi

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till kongressen i Handelsanställdas förbund, org.nr 846000-1996

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2021 på sidorna 3–10, 12–13, 15, 18, 25–28 och 33–53 samt för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FAR:s rekommendation RevR 12 *Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten*. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den dag som framgår av vår digitala underskrift

Christine Wikström

Auktoriserad revisor

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Ann-Charlotte Johansson

Conny Carlsson

Magnus Andersson

Årsredovisning

för Handelsanställdas förbund org nr 846000-1996
Räkenskapsåret 2021-01-01–2021-12-31

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	sid 56
Resultaträkning	sid 61
Balansräkning	sid 62
Kassaflödesanalys	sid 63
Noter	sid 64
Underskrifter	sid 77

*Om inte annat särskilt anges,
redovisas alla belopp i
tusentals kronor.*

*Uppgifter inom parentes
avser föregående år.*

Förvaltningsberättelse

Förbundets syfte och ändamål

Handelsanställdas förbund är en sammanslutning av anställda inom handeln och med handeln närbesläktade verksamhetsområden. Förbundets uppgift är att tillvarata medlemmarnas intressen på arbetsmarknaden, inom näringslivet och i samhället i övrigt samt att verka för jämlikhet och likabehandling oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion, sexuell läggning eller funktionshinder.

Förbundet skall även medverka till en samhällsutveckling på grundval av politisk, social, ekonomisk och kulturell demokrati samt verka för jämställdhet mellan kvinnor och män.

Förbundets verksamhet och främjande av ändamålet

Förbundet bedriver verksamhet i hela landet. Verksamheten utgår från frågeställningar hos medlemmar på arbetsplatserna. Frågorna behandlas sedan i klubben, avdelningens och förbundets demokratiska organ. Handelsanställdas förbund har 19 avdelningar som utövar förbundets lokala verksamhet.

Information om den lokala verksamhet som genomförts under året återfinns i förbundets verksamhetsberättelse.

Alla medlemmar ska beredas möjlighet att delta i den fackliga verksamheten och det fackliga medlemskapet ska kännas meningsfullt även för dem som arbetar på bemanningsföretag. Medlemskapet ska också vara viktigt för dem som är arbetslösa, studerar eller av andra skäl inte finns på en arbetsplats.

Förbundets medlemstal uppgick sista december 2021 till 155 432 medlemmar (159 921), vilket innebär en minskning med 4 489 personer under året. Antalet yrkesaktiva medlemmar uppgick vid samma tidpunkt till 128 284 en minskning med 3 039 personer sedan föregående årsskifte.

Ett fortsatt fokus på organiseringsarbete har resulterat i att avtalstäckningen, dvs andelen medlemmar som arbetar på arbetsplatser där det finns kollektivavtal, uppgår till en hög nivå om 93,5 procent (93,9).

Förbundets kursverksamhet är en fortsatt mycket viktig del i arbetet med att främja medlemmarnas fackliga och kulturella bildningssträvan och att förse medlemmarna med verktyg för att själva kunna hantera problem och ta vara på möjligheter på arbetsplatserna. Handels har även under 2021 fortsatt att utveckla och genomföra utbildningar digitalt, ett arbetsätt som är här för att stanna.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Året 2021 kom att präglas av covid-19-pandemin. Restriktionerna innebar begränsningar i att komma ut på arbetsplatser i den utsträckning förbundet ville. Det var inte var möjligt att genomföra Handels kongress fysiskt. I stället beslutades att den skulle genomföras i två delar. Den första skedde digitalt 5-6 maj, medan den andra sköts fram till 10-13 januari 2022. Förhoppningen var att den andra delen skulle kunna ske i fysisk form i Umeå, men istället blev den digifysisk med utgångspunkt från förbundskontoret i Stockholm.

Handels kongress 2021, del 1

Den första delen av kongressen hade fokus på val av ledning och förbundsstyrelse, avgifter och stadgar. Linda Palmetzhofer valdes till förbundsordförande, Elisabeth Brandt-Ygeman valdes förste vice ordförande och Martin Nyberg till andre vice ordförande. Till förbundsstyrelsen valdes fyra nya ledamöter.

Kongressen beslutade om en stor förändring i hur förbundets avgifter ska se ut och hanteras de kommande fem åren. Till kongressen hade en avgiftskommitté genomfört kartläggningar och analyser, benchmarking och utvärdering av olika avgiftssystem. Kongressen bestämde att den tidigare indexeringshöjningen av avgifterna skulle avskaffas. I stället ska kommande avgifter analyseras och beredas av förbundsstyrelsen och beslut tas av förbundsrådet för varje år. Avgifterna för olika särskilda

grupper gjordes mer enhetliga. Det speciella avgifterna för dubbelanslutna och långtidssjukskrivna blir samma som lägsta avgiften. Avgiftsbefrielsen för studielediga avskaffas och ersätts med den lägsta avgiften.

Kongressen fattade även beslut om att en större organisationsutredning ska genomföras inför nästa kongress. Den ska se över hela förbundets organisation, verksamhet och arbets sätt för att säkerställa att resurserna används på bästa sätt. Dessutom ska för- och nackdelar med att sätta ner arbetslösa och föräldralediga till lägsta avgiften utredas.

Möjligheten att avgiftsbefria gymnasieelever på högskoleförberedande program som jobbar extra i handeln utreddes under hösten. Förbundsrådet fattade beslut om att det skulle vara möjligt från och med 1 jan 2022.

Covid-19-pandemin

De restriktioner som införts för att begränsa pandemin innebar svårigheter att bli mer synliga på arbetsplatserna. Det innebar även begränsningar i fysiska möten utöver de som var nödvändiga för förhandlingar och arbetsmiljöarbete som syftat till att få arbetsplatserna att bli så säkra som möjligt. Användning av digitala möten, telefon och chattar var på en hög nivå.

En konsekvens av pandemin var begränsade möjligheter till medlemsvärvning ute på arbetsplatserna och flera inställda kampanjveckor. Det resulterade i en minskning av antalet yrkesaktiva medlemmar med 3 039. Under hösten genomfördes en dock en lyckad digital kampanj som ledde till flera nya medlemmar.

Förbundet arbetade kommunikativt med att informera om covid-19, rörande rekommendationer, trängsel i butiker och arbetsmiljöfrågor kopplade till detta. Ett viktigt uppdrag var att synliggöra medlemmarnas villkor under pandemin. En utredning som togs fram under hösten visade att medlemmarna i butiker upplevt stor oro för att smittas och ta med sig smitta hem, men även att de förlorat inkomster till följd av permitteringar och sjukfrånvaro. Frånvaron påverkade även en redan slimmad bemanning negativt.

Opinionsarbetet har haft fokus på politiska insatser kopplade till pandemins effekter för branscherna och medlemmarna. Det har handlat om villkor i arbetslöshetsförsäkringen, karensavdraget, korttidsstöd, omställning, kompetensutveckling, samt behov av arbetsmarknadspolitiska riktade insatser mot gränshandeln.

Handels fokus på klimatfrågan och branschens klimatomställning har fått stor uppmärksamhet, särskilt arbetet för att ta fram konsumtionsbaserade klimatmål. Handels har deltagit i många möten och konferenser kopplade till hållbarhetsfrågorna. En rapport om E-handelns hållbarhetsproblem fick stor spridning.

Arbetsgrupper, trygghet och omställning

Det skedde inga riksavtalsförhandlingar 2021. Däremot skedde ett arbete i två grupper enligt avtalsuppställningen 2020. Den ena handlade om förekomsten av visstider, och den andra om möjligheter att hantera ob-ersättningar annorlunda på vissa arbetsplatser. Gruppernas arbete fortsätter under 2022.

När det gäller överenskommelsen förhandlingarna om trygghet och omställning mellan LO och Svenskt Näringsliv gick de vidare under 2021. Kommunal och IF Metall hade redan 2020 anslutit till den principöverenskommelse som PTK tecknat. LO hade dock sagt nej till den. Handels likaså, med hänvisning till att resultatet var för svagt för att säga ja till det.

I och med januariöverenskommelsen så fanns det dock ett stöd att lagstifta enligt principöverenskommelsen. Tre statliga utredningar preciserade hur överenskommelsen skulle kunna omsättas till lagstiftning. Där fanns även förslag på förändringar i omställningsförsäkringarna. LO beslutade under hösten att anta huvudavtalet under förutsättning att ny lagstiftning kommer på plats. På så vis kunde LO bli en part, och omställningsförsäkringen TSL kan hållas ihop samt utökas till att omfatta visstidsanställda, oavsett om förbund anslutit till huvudavtalet eller inte.

Enskilda förbund kan själva välja om de vill ansluta till det nya huvudavtalet om trygghet, omställning och anställningsskydd.

Resultatet och ställning

Förbundet redovisar tre delresultat: Resultatet av den fackliga verksamheten, resultatet från näringsverksamheten och resultatet från finansiella investeringar. Förbundet redovisar ett resultat efter skatt för år 2021 som uppgår till 93 023 tkr (53 361 tkr).

Det fackliga resultatet

Den fackliga verksamheten redovisar ett överskott om 35,1 mkr (27,1 mkr). Resultatförbättringen har en stark koppling till den pågående pandemin eftersom facklig verksamhet på grund av detta inte kunnat bedrivas som planerat.

Medlemsintäkterna har ökat med 1,2 mkr jämfört med 2020. Nedskrivning av medlemsavgiften har under året skett med 4,9 mkr (6,8 mkr), utöver denna sker även reservering för osäkra fordringar månatligen.

Kostnaderna för medlemsförsäkringar uppgick under året till 127,9 mkr (145,4 mkr). En minskning mot år 2020 med 17,5 mkr. Detta förklaras främst av lägre kostnader för hemförsäkringen då förbundets medlemsantal understigit Folksamns prognos och medfört justerad avräkning med ca 14,2 mkr. Kostnadsförändringarna fördelar sig enligt följande: Den kollektiva hemförsäkringen har uppgått till 85,8 mkr (101,2 mkr). Kostnaderna för medlemsolycksfallsförsäkringen uppgick till 40,0 mkr (40,0 mkr). Kostnaderna för inkomstförsäkringen uppgick 2,1 mkr (4,2 mkr). Minskningen förklaras av ändrade regler under pandemin avseende taket i A-kassan.

Näringsverksamheten

Näringsverksamheten består av fastighetsförvaltning och Handelskortet. Handelskortet är förbundets verksamhet avseende medlemsförmåner, vilken finansierats via intäkter från Facket medlemsförmåner Sverige AB. Årets resultat för Handelskortet gav ett överskott på 127 tkr (140 tkr).

Fastighetsförvaltningen har under 2021 gett ett överskott om 6 030 tkr (6 277 tkr). Under året har ombyggnation skett av ventilationen i fastigheten Lindbacken, kostnaderna för detta har tillförts byggnaden som nyanskaffning och därmed inte påverkat årets resultat.

Finansiella investeringar

De finansiella investeringarna avser förbundets långfristiga placeringar. Årets resultat från finansiella poster uppgår till 56,8 mkr (20,2 mkr). Förbundets finansiella investeringar har under året haft en fortsatt positiv utveckling med en uppnådd avkastning om 10,3 % (10,3 %). Utfallet får ses som mycket bra då medelavkastningen bland institutionella placerare för 2021 uppgår till 5,9% (5,4%).

Antalet ersättningsdagar i förbundets konfliktkapital uppgår, vid utgången av 2021, till 12,7 dagar (11,8) för samtliga yrkesaktiva medlemmar. Det innebär att målet på 7,5 dgr överträffats även år 2021.

Förbundsrådet antar årligen ett placeringsreglemente med syfte att fastställa finansiella mål, förvaltning och riskspridning för förbundet. Reglementet innefattar etiska riktlinjer för förbundets placeringar. Reglementet omfattar förbundets kommersiellt placerade tillgångar, d v s innehaven av värdepapper och fastigheter. Förbundets mål för kapitalförvaltningen är att avkastningen ska bidra till att upprätthålla och stärka konfliktberedskapen.

Framtida utveckling

När pandemin släpper sitt grepp om samhället kommer det bli möjligt att bli mer synliga på arbetsplatser. Samtidigt kan de lärdomar förbundet dragit av de lyckosamma digitala värningskampanjerna tas till vara. Och det kommer ske stora satsningar på dessa. Med ett bättre anpassat avgiftssystem, ökad närvaro och flera digitala organiseringsinsatser finns skäl att tro på en positiv medlemsutveckling.

Frågor om trygghet på jobbet, trygghet efter jobbet och branschens klimatanpassning kommer vara framträdande. Satsningar på förbättrad arbetsmiljö och ökade resurser till det förebyggande arbetet är viktiga för förbundet. Mycket beror på hur svenska folket röstar i valet 2022. Det finns goda möjligheter politiska insatser för trygghet på arbetsmarknaden kan förbättra villkoren för medlemmarna.

Hållbarhetsrapport

Hållbarhetsrapporten har upprättats i enlighet med årsredovisningslagens krav och redovisas i Handelsverksamhetsberättelse 2021 med hållbarhetsrapport. Rapporten offentliggörs på hemsidan senast samma dag som årsredovisningen offentliggörs.

Flerårsjämförelse

	<i>Belopp i Mkr</i>	<i>21-12-31</i>	<i>20-12-31</i>	<i>19-12-31</i>	<i>18-12-31</i>	<i>17-12-31</i>
Totala verksamhetsintäkter, mkr		478,8	477,5	463,0	461,7	492,6
Totala verksamhetskostnader, mkr		443,6	450,4	455,2	477,9	469,3
Verksamhetsresultat, mkr		35,1	27,1	7,9	-16,2	23,4
Resultat före bokslutsdisp och skatt, mkr		99	53,7	69,9	36,6	51,9
Resultat efter ändamålsbest medel, mkr			16,6	15,6	8,5	9,7
Balansomslutning, mkr		1 692	1 615	1 539	1 467	1 386
Medelantal anställda förbundskontoret, st		120	119	127	122	119
Medelantal anställda lokalt placerade ombudsmän, st		81	81	80	83	80
Antal medlemmar 31 dec, st		155 432	159 921	154 388	155 145	156 491

Eget kapital

	Ändamålsbestämda medel	Balanserat kapital	Årets resultat	Tot. eget kapital
Ingående balans	478 871	839 148	53 361	1 371 380
Avsättning ändamålsbestämda medel	73 925	-73 500	-	425
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel	-7 799	7 799	-	-
Omföring fg års resultat	-	53 361	-53 361	-
Resultat före ändamålsbestämda medel			93 023	93 023
Utgående balans	544 997	826 808	93 023	1 464 828

Specifikation ändamålsbestämda medel

	21-12-31	20-12-31
Kollektiv hemförsäkring	70 126	70 126
Kongressfond	42 283	34 472
Verksamhetsfond	86 074	66 074
Teknikfond	83 247	63 247
Utbildningsfond	76 320	56 320
Fond för extraordinära medlemskostnader	13 500	13 500
Premieregleringsfond, försäkringar	60 485	60 486
Branschutvecklingsfond	43 894	43 894
Omställningsfond	55 171	56 356
Samhällspolitisk fond	13 471	14 396
Stipendiefond	425	-
	544 996	478 871

Fördelning av årets resultat

Styrelsen har disponerat årets resultat enligt följande:

- till kongressfonden avsätts 13 500 tkr
- till verksamhetsfonden avsätts 20 000 tkr
- till teknikfonden avsätts 20 000 tkr
- till utbildningsfonden avsätts 20 000 tkr

- från kongressfonden återförs 5 689 tkr
- från samhällspolitisk fond återförs 925 tkr
- från omställningsfonden återförs 1 185 tkr

Resultaträkning

<i>Belopp i Tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2021-01-01- 2021-12-31</i>	<i>2020-01-01- 2020-12-31</i>
Fackliga verksamhetens intäkter			
Medlemsavgifter		456 180	454 996
Bidragsintäkter	3	12 643	12 990
Övriga intäkter	4	9 949	9 553
Summa fackliga verksamhetens intäkter		478 772	477 539
Fackliga verksamhetens kostnader			
Försäkringskostnader	5	-127 869	-145 404
Föreningsavgifter		-33 477	-32 544
Medlemskostnader		-8 329	-8 534
Köpta medlemstjänster		-7 694	-6 825
Övriga verksamhetskostnader	6	-23 063	-22 903
Personalkostnader	7,8	-178 558	-179 341
Administrativa kostnader		-34 973	-27 954
IT-kostnader		-22 851	-20 296
Portokostnader		-6 161	-5 281
Avskrivningar	9	-657	-1 329
S:a fackliga verksamhetens kostnader	10	-443 632	-450 411
Fackliga verksamhetens resultat		35 140	27 128
Resultat från näringsverksamhet			
Fastighetsförvaltning	11	6 030	6 277
Handelskortet		127	140
Summa resultat från näringsverksamhet		6 157	6 417
Resultat från finansiella poster			
Resultat från andelar i koncernföretag	12	56 752	20 181
Resultat från andelar i koncernföretag		931	-
Resultat före bokslutsdisp. och skatt		98 980	53 726
Bokslutsdispositioner	13	10 209	7 733
Skatt på årets resultat	14	-16 165	-8 097
Årets resultat		93 023	53 361
Förändring av ändamålsbestämda medel			
Årets resultat enligt resultaträkningen	15	93 023	53 361
Avsättning ändamålsbestämda medel		-73 500	-38 500
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel tidigare år		7 799	1 783
Kvarstående belopp för året/förändring balanserat kapital		27 322	16 644

Balansräkning

<i>Belopp i Tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2021-12-31</i>	<i>2020-12-31</i>
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	16	-	-
Pågående immateriella anläggningstillgångar		3 090	-
		3 090	-
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	17	104 062	105 732
Inventarier	18	2 444	1 324
		106 506	107 056
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	19	-	100
Andra långfristiga värdepappersinnehav	20	1 172 097	1 095 639
Andra långfristiga fordringar	21	40 000	-
Ideella placeringar	22	128 956	168 956
		1 341 053	1 264 695
Summa anläggningstillgångar		1 450 649	1 371 751
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		8 859	7 180
Fordringar närstående organisationer	24	4 520	3 971
Aktuella skattefordringar		124	3 680
Övriga kortfristiga fordringar	25	22 436	6 418
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	26	5 128	4 658
		41 067	25 907
Kassa och bank		200 410	217 719
Summa omsättningstillgångar		241 477	243 626
SUMMA TILLGÅNGAR		1 692 126	1 615 377
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Ändamålsbestämda medel	27	544 996	478 871
Balanserat resultat		826 808	839 148
Årets resultat		93 023	53 361
Summa eget kapital		1 464 827	1 371 380
Obeskattade reserver			
Periodiseringsfonder	28	-	10 209
		-	10 209
Avsättningar			
Uppskjuten skatteskuld	23	769	408
Avsättningar	29	13 399	13 794
		14 168	14 202
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		11 808	20 473
Skulder till koncernföretag	30	-	1 009
Skulder till närstående organisationer	34	160 855	155 996
Övriga kortfristiga skulder		6 980	10 287
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	35	33 488	31 821
		213 131	219 586
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 692 126	1 615 377

Kassaflödesanalys

<i>Belopp i Tkr</i>	<i>Not</i>	<i>21-01-01- 21-12-31</i>	<i>20-01-01- 20-12-31</i>
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Resultat facklig verksamhet		35 140	27 127
Avskrivningar		657	1 329
Övriga ej likviditetspåverkande poster	32	24 825	23 474
Kassaflöde facklig verksamhet		60 622	51 930
Kassaflöde Fastighetsförvaltning		-927	8 921
Kassaflöde Handelskortet		127	140
Kassaflöde från finansiella investeringar (räntor, utdelningar)		2 061	-620
Betald/Inkomstskatt		-12 248	-14 427
		-10 987	-5 986
-Ökning/+Minskning varulager		-	27
-Ökning/+Minskning kortfristiga fordringar		-29 349	6 652
+Ökning/-Minskning kortfristiga skulder		5 022	37 376
		-34 371	44 055
Kassaflöde från den löpande verksamheten		15 264	89 999
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
	2		
Investeringar/sålda immateriella tillgångar		-3 090	-
Investeringar/sålda materiella tillgångar		-6 629	-16 197
Placeringar/avyttringar/amorteringar finansiella tillgångar		-22 876	-40 905
Likvidation av dotterbolag		22	
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-32 573	-57 102
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Årets kassaflöde		-17 309	32 898
Likvida medel vid årets början		217 719	184 821
Likvida medel vid årets slut		200 410	217 719

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Verksamhetsintäkter

Endast det inflöde av ekonomiska fördelar som förbundet erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas, om inget särskilt anges nedan, till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas. Förbundets huvudsakliga intäkter är medlemsavgifter.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter redovisas enligt bokföringsmässiga grunder. Reservering för osäkra fordringar görs för att inte riskera att överskatta medlemsintäkterna.

Bidrag

Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess att villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Bidrag som erhålls för att täcka vissa kostnader redovisas samma räkenskapsår som den kostnad bidraget är avsett att täcka.

Förbundet tillämpar BFNAR 2020:1 för redovisning av erhållna statliga stöd med anledning av Covid-19. Det innebär att stödet redovisas som intäkt i den period som stödet är hänförligt till.

Leasingavgifter

Förbundets samtliga leasingavtal redovisas som operationella, d v s leasingavgiften (inklusive första förhöjd hyra) redovisas linjärt över leasingperioden.

Ersättningar till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnader förs i takt med att de anställda utför tjänster. Förbundet har både förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsplaner. I förmånsbestämda pensionsplanen står förbundet i allt väsentligt riskerna för att ersättningarna kommer att kosta mer än förväntat och att avkastningen på relaterade tillgångar kommer att avvika från förväntningarna. Förmånsbestämda pensionsplaner har tryggats genom överföring av medel till pensionsstiftelse. I avgiftsbestämda planer betalar förbundet fastställda avgifter till ett annat företag och har inte någon legal eller informell förpliktelse att betala något ytterligare även om det andra företaget inte kan uppfylla sitt åtagande. Förbundets resultat belastas för kostnader i takt med att de anställdas pensionsberättigade tjänster utförts.

Redovisning av ändamålsbestämda medel

Förbundet redovisar förändringar av ändamålsbestämda medel som en post i resultaträkningen efter "Årets resultat".

Inkomstskatt

Redovisade inkomstskatter omfattar skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, justeringar avseende tidigare års aktuella skatter och förändringar i uppskjuten skatt. Uppskjuten skatt beräknas på temporära skillnader som uppkommer mellan redovisade och skattemässiga värden på skulder och tillgångar.

Förbundets fackliga ideella verksamhet är skattefri.

Balansräkningen

Tillgångar, skulder och avsättningar värderas till anskaffningsvärde om inget annat anges nedan.

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade av- och nedskrivningar. Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Följande avskrivningstider tillämpas:

Immateriella anläggningstillgångar: 5 år

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången. En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig, redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod.

När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utträngs eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras. Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten. Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader. Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en materiell anläggningstillgång redovisas som övriga verksamhetsintäkter respektive övriga verksamhetskostnader.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsmetod används. Följande avskrivningstider tillämpas:

Inventarier	3-5 år
Fastighet stomme	75 år
Fastighet tak	40 år
Fastighet fasad	60 år
Fastighet fönster	50 år
Fastighet interiörer	15 år
Fastighet rör / VS	50 år
Fastighet ventilation	20 år
Fastighet styrsystem	20 år
Fastighet el	40 år
Fastighet hiss	40 år
Fastighet UC-Fjärrvärme	20 år

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3 kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärde.

Andra långfristiga värdepappersinnehav

Aktier och andelar, obligationer samt räntebärande tillgångar innehas på lång sikt och värderas till anskaffningsvärde. Om det verkliga värdet understiger bokfört värde och denna värdenedgång kan antas vara varaktig görs nedskrivning. Portföljmetoden används vid ställningstagande om nedskrivningsbehov.

Ideella placeringar

Som ideella placeringar benämns tillgångar som främst innehas som ett led i den ideella och fackliga verksamheten och inte uteslutande innehas för att ge avkastning och värdetillväxt.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuell bedömda osäkra fordringar.

Låneskulder, leverantörsskulder och övriga skulder

Låneskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader (upplupet anskaffningsvärde). Kortfristiga leverantörsskulder och övriga skulder redovisas till anskaffningsvärde.

Bokslutsdispositioner och obeskattade reserver

Förändringar av obeskattade reserver redovisas som bokslutsdispositioner i resultaträkningen.

Obeskattade reserver redovisas med bruttobelopp i balansräkningen, inklusive den uppskjutna skatteskuld som är hänförlig till reserverna.

Ändamålsbestämda medel

I posten ändamålsbestämda medel i eget kapital redovisas medel för särskilt syfte.

Skuld för beslutade ej utbetalda bidrag

I de fall förbundet fattat beslut om utbetalning av bidrag och meddelat mottagaren men inte verkställt utbetalningen redovisas detta belopp som en skuld.

Avsättningar

En avsättning redovisas när förbundet har förpliktelser som är hänförliga till räkenskapsåret eller tidigare räkenskapsår och som på balansdagen är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de skall infrias. Avsättningar värderas till den bästa uppskattningen av det belopp som kommer att behöva erläggas.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar förbundets in- och utbetalningar uppdelade på löpande verksamheten, investeringsverksamheten eller finansierings\verksamheten. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificeras förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut och koncernkonto.

Omräkning av utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagskurs, vilket är växelkursen på balansdagen.

Koncernförhållanden

Förbundet har ett dotterbolag, Handelsanställdas förbund Fritid AB, bolaget är vilande varav ingen koncernredovisning upprättats enligt ÅRL 7 kap 3§.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Handelsanställdas förbund gör uppskattningar och bedömningar om framtiden. De uppskattningar för redovisningsändamål som blir följden av dessa kommer definitionsmässigt inte alltid att motsvara det verkliga resultatet. Vår bedömning är att det inte föreligger någon betydande risk för väsentliga justeringar i redovisade värden för tillgångar och skulder under nästkommande år.

Not 3 Bidragsintäkter	<i>21-01-01- 21-12-31</i>	<i>20-01-01- 20-12-31</i>
RSO-bidrag	12 020	11 907
Statligt stöd hyresrabatt lokalhyresgäster (covid-19)	167	167
Övriga bidragsintäkter	456	916
Summa	12 643	12 990
Not 4 Övriga intäkter	<i>21-01-01- 21-12-31</i>	<i>20-01-01- 20-12-31</i>
Vinst avyttring maskiner och inventarier	-	27
Fakturerade tjänster och kostnader	9 413	7 110
Erhållna skadestånd	215	550
Återbetalning premier olycksfallsförsäkring	204	1 866
Sjuklöneersättning	117	-
Summa	9 949	9 553
Not 5 Försäkringskostnader	<i>21-01-01- 21-12-31</i>	<i>20-01-01- 20-12-31</i>
Medlemsolycksfallsförsäkring	39 962	40 044
Inkomstförsäkring	2 065	4 177
Hemförsäkring	85 842	101 183
Summa	127 869	145 404
Not 6 Ersättning till revisorerna	<i>2021</i>	<i>2020</i>
Revisionsuppdrag förbund, bidrag mm	649	594
Konsultationer	196	84
Summa	845	678
Not 7 Medelantal anställda		
med fördelning på kvinnor och män har uppgått till:	<i>2021</i>	<i>2020</i>
Förbundskontoret och servicekontoret		
Kvinnor	77	78
Män	43	41
Totalt förbundskontoret och servicekontoret	120	119

Avdelningsplacerade

Kvinnor	37	37
Män	44	44
Totalt avdelningsplacerade	81	81
Totalt medelantal	201	200

Könsfördelning i förbundsstyrelsen per balansdagen

Styrelseledamöter	13	13
varav kvinnor	8	6
varav män	5	7

Not 8 Personalkostnader	2021	2020
--------------------------------	-------------	-------------

Löner, ersättningar och sociala kostnader

Löner och ersättningar (fördelning styrelse se nedan)	116 433	110 406
Totala löner och ersättningar	116 433	110 406
Pensionskostnader	12 604	21 983
Sociala och andra avgifter enligt lag och avtal	41 828	42 743
Övriga personalkostnader	7 693	4 209
Summa personalkostnader	178 558	179 341
Varav till verkställande utskottet och styrelsen		
Utbetalda löner och ersättningar	3 577	3 598
Pensionskostnader	1 480	1 368
Sociala och andra avgifter enligt lag och avtal	1 532	1 503

Utbetalda löner och externa arvoden per månad

Förbundsrådet fastställde i maj 2018 ett nytt arvodessystem för verkställande utskottet.

Förändringen innebär att ordförande, 1:e vice och 2:e vice ordförande inte uppbär några arvoden för sina styrelseuppdrag i Handelsanställdas förbund och Handelsanställdas A-kassa. Vidare innebär ändringen att alla externa arvoden som de uppbär skall avräknas mot deras bruttolön i förbundet.

Verkställande utskottet har under 2021 uppburit följande bruttolön:

Linda Palmetzhofer, ordförande, har en månadslön om 86 690 kr

Elisabeth Brandt Ygeman, 1:e vice ordförande, har en månadslön om 77 940 kr

Martin Nyberg, 2:e vice ordförande, har en månadslön om 77 940 kr

Huvuddelen av förbundets pensionsåtaganden tryggas i Kooperationens pensionsstiftelse. Avkastningen i pensionsstiftelsen som för året uppgått till 10,93 procent (4,7 procent) samt diskonteringsräntan har därmed stor påverkan på förbundets pensionskostnader. Överskottet i pensionsstiftelsen har avräknats mot ålderspensioner som inte är tryggade i pensionsstiftelsen. Rätt till trygghetsersättning finns för det verkställande utskottet. Detta gäller i enlighet med en rekommendation från LO. Funktionär som inte blir omvald för ny period eller avgår under mandatperioden kan efter beslut av förbundsstyrelsen få

trygghetsersättning. Trygghetsersättning ska inte utgå vid frivillig avgång. Funktionär som uppbär trygghetsersättning är skyldig att stå till organisationens förfogande för lämpliga uppdrag.

Not 9 Årets avskrivningar	<i>21-01-01- 21-12-31</i>	<i>20-01-01- 20-12-31</i>
Immateriella anläggningar	-	770
Maskiner och inventarier	657	559
	657	1 329

Not 10 Operationella leasingavtal

Framtida minimileaseavgifter, som ska erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:	<i>2021</i>	<i>2020</i>
Förfaller till betalning inom ett år	2 514	6 659
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	2 193	3 832
	4 707	10 491
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	2 398	6 780
Framtida minimileaseavgifter som kommer att erhållas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:		
Förfaller till betalning inom ett år	7 845	6 390
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	21 554	768
	29 399	7 158
Under perioden erhållna variabla leasingavgifter	5 782	7 012

Förbundets leasingkostnader avser främst IT-kostnader samt ett antal verksamhetsstödande köpta tjänster. Förbundets leasingintäkter avser hyresintäkter för förbundets förvaltningsfastigheter.

Not 11 Resultat från fastighetsförvaltning	<i>21-01-01- 21-12-31</i>	<i>20-01-01- 20-12-31</i>
Hysesintäkter	23 137	21 023
Övriga intäkter	747	-50
Externa kostnader	-13 797	-12 052
Avskrivningar	-4 057	-2 644
Summa	6 030	6 277

Not 12 Resultat från finansiella investeringar	<i>21-01-01- 21-12-31</i>	<i>20-01-01- 20-12-31</i>
Utdelning	2 896	2 260
Utdelningar aktiedepåer	3 498	2 810
Räntor och liknande resultatposter	-414	-406

Realisationsresultat vid försäljningar	52 205	18 110
Summa	58 185	22 774
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		
Ränteintäkter	500	250
Summa	500	250
Räntekostnader och liknande resultatposter		
Räntekostnader	-8	-1 256
Bankavgifter	-1 925	-1 587
Summa	-1 933	-2 843
Total summa	56 752	20 181
Not 13 Bokslutsdispositioner		
	21-01-01- 21-12-31	20-01-01- 20-12-31
Återföring av periodiseringsfond	10 209	7 733
Summa förändring	10 209	7 733
Not 14 Skatt på årets resultat		
	21-01-01- 21-12-31	20-01-01- 20-12-31
Aktuell skatt	-15 804	-6 951
Uppskjuten skatt	-361	-1 146
Skatt på årets resultat	-16 165	-8 097
Avstämning av effektiv skatt		
	21-01-01- 21-12-31	20-01-01- 20-12-31
Redovisat resultat före skatt i den skattepliktiga verksamheten	69 724	26 567
Skatt beräknad enligt gällande skattesats (21,4%)	14 366	5 685
Skatteeffekt byggnader	361	1 146
Skatt hänförlig till tidigare års redovisade resultat	-	-
Skatteeffekt av schablonintäkt på fondandelar	1 302	1 198
Skatteeffekt av schablonintäkt på periodiseringsfond	10	19
Extra återföring av periodiseringsfond 3 %	126	49
Effekt av grundavdrag	-	-
Redovisad skattekostnad	-16 165	-8 097
Differens	-	-

Not 15 Årets förändring av ändamålsbestämda medel

Styrelsen har disponerat årets resultat enligt följande:

till Kongressfonden avsätts 13 500 tkr.

till Verksamhetsfonden avsätts 20 000 tkr.

till Teknikfonden avsätts 20 000 tkr.
till Utbildningsfonden avsätts 20 000 tkr.

från Kongressfonden återförs 5 689 tkr.
från Samhällspolitisk fond återförs 925 tkr.
från Omställningsfonden återförs 1 185 tkr.

Övriga förändringar ändamålsbestämda medel:
till Stipendiefonden tillförs 425 tkr.

Not 16 Immateriella anläggningstillgångar	<i>2021-12-31</i>	<i>2020-12-31</i>
Immateriella rättigheter		
Ingående anskaffningsvärde nyttjanderätter	14 729	14 729
Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar	3 090	-
Utgående anskaffningsvärde	17 819	14 729
Ingående av- och nedskrivningar	-14 729	-13 959
Årets av- och nedskrivningar	-	-770
Utgående ackumulerade av- och nedskrivningar	-14 729	-14 729
Redovisat värde vid årets slut	3 090	-
Not 17 Byggnader och mark	<i>2021-12-31</i>	<i>2020-12-31</i>
Ingående anskaffningsvärden	192 973	183 838
-Nyanskaffningar	4 852	18 374
-Avyttringar och utrangeringar	-5 339	-9 239
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	192 486	192 973
Ingående avskrivningar	-87 241	-91 128
-Återförda avskrivningar på avyttringar och utrangeringar	2 875	6 532
Årets avskrivningar	-4 058	-2 645
Utgående ackumulerade avskrivningar	-88 424	-87 241
Utgående restvärde enligt plan	104 062	105 732
Bokfört värde byggnader i Sverige	82 907	84 577
Bokfört värde mark	21 155	21 155
	104 062	105 732
Marknadsvärden		
Sjökatten 13 byggnad och mark	463 000	440 000
Skvalberget 19 byggnad och mark	88 700	80 000
Lindbacken 9 byggnad och mark	183 000	158 000
	734 700	678 000

En ny värdering av förbundets fastigheter med värdetidpunkt 2021-12-31 har genomförts av ett oberoende värderingsföretag. Samma värderingsföretag användes vid den tidigare värderingen som genomfördes per den 2020-12-31.

Not 18 Inventarier	<i>2021-12-31</i>	<i>2020-12-31</i>
Ingående anskaffningsvärden	15 892	20 285
Årets förändringar:		
Inköp	1 777	532
Försäljningar och uttrangeringar	-	-4 926
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	17 669	15 891
Ingående ackumulerade avskrivningar	-14 567	-18 932
Årets förändringar:		
Försäljningar och uttrangeringar	-	4 924
Årets avskrivningar enligt plan	-658	-559
Utgående ackumulerade avskrivningar	-15 225	-14 567
Utgående restvärde enligt plan	2 444	1 324

Not 19 Aktier och andelar i koncernföretag	<i>2021-12-31</i>	<i>2020-12-31</i>
Ackumulerade anskaffningsvärden:		
Vid årets början	100	100
– Till likvidation	-100	
Redovisat värde vid årets slut	-	100

Handelsanställdas Förbund Fritid Aktiebolag, organisationsnummer 556399-1495.

Säte: Stockholm, Kapitalandel 100% av 100 tkr, röstandel 100%.

Bolaget har varit vilande under flera år och bedriver ingen verksamhet. Bolaget har likviderats under år 2021.

Not 20 Andra långfristiga värdepappersinnehav	<i>2021-12-31</i>	<i>2020-12-31</i>
Ackumulerade anskaffningsvärden:		
Ingående anskaffningsvärden	1 095 639	1 033 943
Årets anskaffningar	220 023	306 926
Årets avyttringar	-143 565	-245 230
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 172 097	1 095 639
Specifikation av innehav		
Öhman Global Hållbar A	46 488	45 988
SHB Global Tema Criteria	72 512	71 665
Aktiefonder S & P	420 253	342 625
Swedbank A-aktier	-	-

Nordisk placeringsdepå	42 219	42 219
Förbundsfonden Swedbank	201 675	207 116
Folksam aktiefond	66	66
SHB Ftgsovl fond Cr	-	-
SPP Grön Obl.fond	25 151	25 112
Öhman FRN Hållbar A	100 000	50 000
Öhman Penningmarknadsfond	92 000	92 000
Öhman Ftgobl fond Hållbar A	-	-
Övriga räntefonder	80 664	80 664
SPP Global Ftgobli Plus A	91 069	138 184
Summa anskaffningsvärde	1 172 097	1 095 639
Redovisat värde	<u>1 172 097</u>	<u>1 095 639</u>
Marknadsvärde	2 011 698	1 624 326

Förbundet har under 2021 fortsatt arbeta i enlighet med placeringspolicyn samt i samråd med placeringsrådet. Arbetet med att renodla innehavet mot aktie- och räntefonder har slutförts.

Not 21 Andra långfristiga fordringar	<i>2021-12-31</i>	<i>2020-12-31</i>
Ingående anskaffningsvärden		
– Omklassificeringar	40 000	-
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	40 000	0
Specifikation Hemförsäkring		
Ingående premiereserv	-	24 729
Justering av uttagna premier föregående år	-	-
Kapitalavkastning	-	-
Kapitalavkastning, def jmf prel föregående år	-	-
Uttagna premier under året	-	-24 729
Summa	-	-
Not 22 Ideella placeringar	<i>2021</i>	<i>2020</i>
Ingående anskaffningsvärden	168 956	168 947
Tillkommande fordringar	-40 000	9
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	128 956	168 956
Företag	<u>Antal</u>	<u>Bokfört värde kr</u>
Sv Riksbyggen	4 328	2 084 000
LO:s Försäkrings HB	7	13 723 000
Aftonbladet	121	1 808 964

Facket Medlemsförmåner Sv AB	50	50 000
Arena Idé Kapital AB aktie	1	100
Arena Idé Kapital AB villkorat aktieägartillskott	1	10 000 000
LO Mediehus AB	450	1 285 055
Bantorget Hyresbostäder AB	10 000	100 005 000
Summa		128 956 119
Not 23 Uppskjuten skatt	<i>2021</i>	<i>2020</i>
Uppskjuten skatt hänförlig till temporära skillnader mellan bokföringsmässigt och skattemässigt värde på byggnader	-769	-408
Summa	-769	-408
Not 24 Fordringar närstående organisationer	<i>2021-12-31</i>	<i>2020-12-31</i>
Fordringar avdelningar	-264	-76
Fordringar A-kassan	4 784	4 047
Summa	4 520	3 971
Not 25 Övriga kortfristiga fordringar	<i>2021-12-31</i>	<i>2020-12-31</i>
Övriga poster	22 436	6 418
Summa	22 436	6 418
Not 26 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	<i>2021-12-31</i>	<i>2020-12-31</i>
Förutbetalda hyror	246	181
Upplupna ränteintäkter	1 109	996
Rikskortet förutbetalt	444	395
Övriga poster	3 329	3 086
Summa	5 128	4 658
Not 27 Ändamålsbestämda medel	<i>2021-12-31</i>	<i>2020-12-31</i>
Specifikation ändamålsbestämda medel		
Kollektiv hemförsäkring	70 126	70 126
Kongressfond	42 283	34 472
Verksamhetsfond	86 074	66 074
Teknikfond	83 247	63 247
Utbildningsfond	76 320	56 320
Fond för extraordinära medlemskostnader	13 500	13 500

Premieregleringsfond, försäkringar	60 485	60 486
Branschutvecklingsfond	43 894	43 894
Omställningsfond	55 171	56 356
Samhällspolitisk fond	13 471	14 396
Stipendiefond	425	-
	454 996	478 871

Not 28 Periodiseringsfonder

2021-12-31 2020-12-31

Periodiseringsfond för beskattningsår 2015	-	10 209
Summa	-	10 209

Not 29 Avsättningar

2021-12-31 2020-12-31

Pensionsskuld för ej tryggade pensioner för betalningsuppdrag	13 399	13 794
Summa	13 399	13 794

Not 30 Skulder till koncernföretag

2021-12-31 2020-12-31

Skuld till dotterbolaget Handelsanställdas Förbund Fritid AB	-	1 009
--	---	-------

Under året har dotterbolaget likviderats, varför mellanhavandena har reglerats.

Not 31 Eventualförpliktelser

2021-12-31 2020-12-31

Investeringsförbindelse Bantorget Hyresbostäder AB	-	-
Borgensåtagande Bantorget Hyresbostäder AB	-	2 509

Not 32 Kassaflöde

2021-12-31 2020-12-31

Reglering premier för den kollektiva hemförsäkringen	11 742	26 413
Återförda avsättningar till ej tryggade pensionsutfästelser	-395	-2 939
Realisationsresultat utrangering byggnad	2 464	-
Hyreskostnader egna lokaler och lägenheter	11 014	-
Summa	24 825	23 474

Not 33 Händelser efter balansdagen

På samma sätt som år 2021 inleddes också år 2022 med en fortsatt pandemi. Den pandemi som drabbat Sverige och världen fick återigen ett nytt utbrott. Handels lyckades dock genomföra sin kongress i januari, dock blev den även denna gång digital, men trots det innefann sig en stor debattvilja bland Handels ombud. Handels har nu börjat förbereda sig för att återgå till sina arbetsplatser runt om i

Sverige och under våren kommer vi troligen helt återgått att arbeta från våra kontor och därmed också kunna besöka våra medlemmar.

Just nu är det högsta prioritet att möta våra medlemmars frågor, oro och vara det stöd som de behöver. Förbundet har under pandemi åren till stor del ställt om sin kursverksamhet för att kunna genomföra utbildningar digitalt, en modell som förbundet kommer arbeta vidare med.

I slutet av februari inträffade det vi inte trodde kunde hända i Europa. Rysslands anfall mot Ukraina överraskade en hel värld. Naturligt i samband med en sådan stor och omskakande händelse är att det får en kraftig påverkan på börskurserna vilket naturligtvis även påverkat förbundets investeringar. Förbundets investeringar är långsiktiga med en väl avvägda mix mellan aktier, räntor samt fastigheter. Vår strategi vid omvärldsrelaterade händelser är att avvakta situationen och inte genomföra några affärer. Förbundet har stora övervärden i sina investeringar och följer utvecklingen dagligen.

Not 34 Skulder närstående organisation	<i>2021-12-31</i>	<i>2020-12-31</i>
Skuld till A-kassan	19 946	26 762
Skuld till avdelningar	16 556	14 748
Skuld till övriga närstående organisationer	124 353	114 486
Summa	160 855	155 996

Not 35 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	<i>2021-12-31</i>	<i>2020-12-31</i>
Upplupna semesterlöner	19 767	18 387
Upplupna sociala avgifter	6 211	5 839
Upplupna hyresintäkter	2 394	1 925
Upplupna kostnader LO-TCO Rättsskydd	3 413	1 960
Övriga upplupna kostnader/förutbetalda intäkter	1 703	3 710
Summa	33 488	31 821

Underskrifter

Stockholm den dag som framgår av vår digitala underskrift.

Linda Palmetzhofer
Styrelseordförande

Elisabeth Brandt Ygeman
1:e vice ordförande

Martin Nyberg
2:e vice ordförande

Melinda Hedström

Tommie Hägg

Erica Björkman Leijon

Henric Engström

Andreas Samuelsson

Rasmus Tallén

Beatriz Marquez Lago

Sara Fernlund

Ellinor Johansson

Veronika Alneborn Ödmark

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av vår digitala underskrift.

Magnus Andersson

Conny Carlsson

Ann-Charlotte Johansson

Christine Wikström
Auktoriserad revisor
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Revisionsberättelse

Till förbundsrådet i Handelsanställdas förbund, org.nr 846000-1996

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Handelsanställdas förbund för år 2021. Förbundets årsredovisning ingår på sidorna 55–77 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsred i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten Den auktoriserade revisorns ansvar samt De förtroendevalda revisorernas ansvar. Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorsred i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 1–54 och 81–84. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag. Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera förbundet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen. Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- Skaffar jag mig en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- Utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- Drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- Utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Handelsanställdas förbund för år 2021.

Vi tillstyrker att förbundsrådet beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsred i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorernas ansvar. Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorsred i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsred i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Som en del av en revision enligt god revisionsred i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för förbundets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den dag som framgår av vår digitala underskrift.

Christine Wikström

Auktoriserad revisor

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Ann-Charlotte Johansson

Conny Carlsson

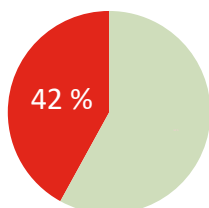
Magnus Andersson

Tabeller

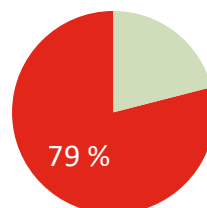
Organiseringsgrad och medlemsutveckling

Organiseringsgrad och kollektivavtal

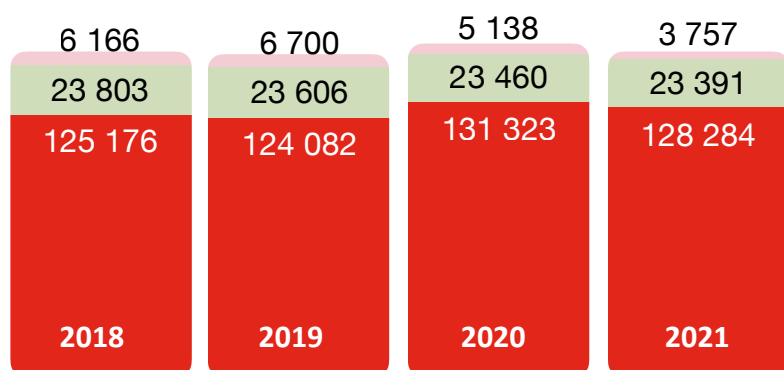
Andel arbetsplatser inom branschen med minst 2 medlemmar där Handels har klubbar (etc).

Andel arbetsplatser inom branschen, med minst en medlem, där Handels har tecknat kollektivavtal.

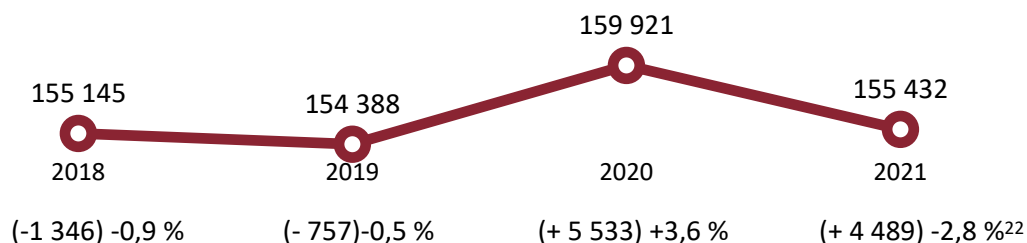
Medlemsutvecklingen

Av de yrkesaktiva:

- 78923 kvinnor.
- 49 361 män.
- 39 927 under 30 år.

■ Yrkesaktiva ■ Pensionärer ■ Elevmedlemmar

²² Mer statistik finns i Handels medlemsbokslut över 2021.

GRI-index

Förbundsstyrelsen ansvarar för hållbarhetsrapporten som avser organisationsnummer 846000-1996, Handelsanställdas förbund centralt.

GRI-nr	Ämne	Svar
102-1	Organisationens namn	Handelsanställdas förbund
102-2 NGO G4-1	Verksamhet och tjänster. Huvudsakliga aktiviteter och hur de förhåller sig till strategiska mål.	Sid 5–6
102-3	Huvudkontorets placering	Stockholm
102-4	Länder där organisationen är verksam	Sverige
102-5 NGO G4-4	Ägarstruktur och företagsform. Registrering som ideell förening, maktfördelning mellan högsta styrande organ och förvaltningen. Hur medlemmar i det högsta styrande organet väljs, avsätts och hur länge sitter.	Ideell förening Sid 8–10
102-6	Marknader som organisationen är verksam i.	Ideell, offentlig och privat sektor
NGO G4-9	Inkomst totalt (tillgångar och skulder)	Sid 62–63
102-7 NGO G4-9	Organisationens storlek. Antal medlemmar	155 432
102-8 NGO G4-10	Information om anställda och andra som arbetar inom organisationen, ex frivilligarbetare.	Sid 8, 42.
102-9	Värdekedja	Sid 7
102-10	Väsentliga förändringar gällande organisation och	Ej aktuellt
102-11	Försiktighetsprincipen	Sid 52
102-12	Externa initiativ som organisationen stöder	Sid 53
102-13 NGO G4-16	Medlemskap i organisationer, koalitioner och allianser	Sid 53
102-14	Ledningens uttalande	Sid 3-4
102-16	Värderingar, principer och etiska riktlinjer	Sid 5, 13, 39, 43, 44, 48, 51.
102-18	Organisationens styrning	Sid 8-10, 12-13
102-40 NGO G4-8	Intressenter: Målgrupp och intressenter som påverkas. Medlemmar, nätverk, allianser etc.	Sid 7-8
102-41	Andel anställda med kollektivavtal	100%
102-42	Identifiering av intressenter	Sid 7
102-43	Intressentdialog	Sid 7-8
102-44	Intressenternas väsentliga frågor.	Sid 7
102-45	Enheter som ingår i den finansiella redovisningen	Org nr 846000-1996

102-46	Process för att definiera redovisningens innehåll och avgränsning	Sid 4, 7
102-47	Lista över väsentliga frågor	Sid 7
102-48	Förändringar av information	Ej aktuellt
102-49	Väsentliga förändringar sedan föregående rapport	Sid 3–4
102-50	Redovisningsperiod	1 jan 2021- 31 dec 2021
102-51	Datum för publicering av senaste redovisningen	april 2020
102-52	Redovisningscykel	Kalenderår
102-53	Kontaktperson för redovisningen	Karin Bergström
102-54	Redovisning i enlighet med GRI Standarder	Inspirerad av core-nivån NGO-standard
102-55	GRI innehållsindex	Sid 82–84
102-56	Granskning och bestyrkande	Ej bestyrkt. Sid 54
103	Narrativ information om hur organisationen identifierar, analyserar och svarar på dess faktiska och potentiella effekter.	Sid 5–7, 36–37, 52.
200	Organisationens påverkan på intressenternas ekonomiska förhållanden och ekonomiska system på lokal, nationell och global nivå.	
201, 103	Ekonomiska resultat: Ekonomiskt värde, intäkter och utgifter, redovisat i den ekonomiska rapporten.	Sid 61
203, 103	Indirekt ekonomisk påverkan: Socialt ansvarsfulla investeringar.	Sid 49–50
205, 103 NGO G4- SO3,5	Antikorruption: Riskbedömning. Utbildning i antikorruption. Ev korruptionsincidenter och åtgärder.	Sid 51–52
300	Organisationens effekter på levande och icke levande naturliga system, inklusive mark, luft, vatten och ekosystem.	
302, 103	Energi: Energiförbrukning i watt-timmar och bränsletyper.	Sid 46
305, 103	Utsläpp: Utsläpp av ämnen från en källa till luften/atmosfären. Ex: växthusgas (GHG).	Sid 47
306, 103	Utsläpp och avfall: Återvinning och kompostering av ofarligt avfall.	Sid 47–48
308, 103 NGO G4- EN27	Leverantörers miljöpåverkan: Strategier för att förebygga och mildra negativ miljöpåverkan hos leverantörer.	Sid 45, 48

400	Organisationens påverkan på de sociala system inom vilka den verkar.	
401, 103	Anställning och sysselsättning: Metoder för att anställa och rekrytera. Arbetsvillkor och förmåner för fastanställda. Antal anställda per kön som tog föräldraledighet.	Sid 40–42
403, NGO 9,103	Arbetskydd och hälsovård: Arbetskyddssystem och hälsovård för anställda	41, 43
404, NGO103	Kompetensutveckling och utbildning: Antal utbildningstimmar för anställda (och förtroendevalda) per kön och kategori. Programeffektivitet.	Sid 33, 40
405, NGO G4-DMA, 103	Mångfald och jämställdhet: Lönespridning per kön och tjänstekategori. Styrning: analys, planering, implementering, utvärdering och lärande. Programeffektivitet.	Sid 42, 44
406, 103	Icke-diskriminering: Antal incidenter under året, åtgärder som vidtagits per granskad incident, planer, resultat och granskningsrutiner.	Sid 44
407, 103	Föreningsfrihet och rätt till kollektivförhandlingar: Åtgärder som organisationen vidtagit under året för att stödja arbetstagarnas föreningsfrihet eller rätt till kollektiva förhandlingar.	Sid 42
408, 103	Barnarbete: Åtgärder som organisationen vidtagit under året för att bidra till att avskaffa barnarbete.	Sid 25–28
414, 103	Leverantörers sociala hållbarhet: Investeringsavtal och kontrakt som inkluderar social hållbarhet.	Sid 49–50
418, NGO G4-DMA, 103	Kundintegritet: Klagomål avseende brott mot kundens integritet. Förlust av kunddata. Programeffektivitet.	Sid 43
NGO10, 103	Marknadskommunikation: Reglerna för etiskt försvarbar marknadskommunikation. Antal klagomål, mekanismer för att bedöma och svara på klagomål gällande verksamhet och policy. Programeffektivitet.	Sid 18, 34–38
419, 103	Socioekonomisk efterlevnad: Efterlevnaden av nationella lagar eller förordningar rörande social och ekonomiska frågor	Sid 51
NGO G4-DMA, 103	Intressentengagemang: Processer för att involvera intressenter i att skapa, implementera och utvärdera policy och verksamhet samt hur beslut och beslutsprocesser kommuniceras. Programeffektivitet.	Sid 7–8, 10, 12–13
NGO G4-DMA, 103	Påverkansarbete: Processer kring påverkans- och opinionsarbete. Programeffektivitet.	Sid 34–39
NGO G4-DMA, 103	Utvärdering, uppföljning och lärande: Processer för att förändra verksamheten och hur detta kommuniceras. Programeffektivitet.	Sid 15, 37, 40, 41, 52.
NGO G4-DMA	Koordinering: Processer för partnerskap och för att koordinera och samordna aktiviteter med andra aktörer för att nå större effektivitet.	Sid 53

**Du når
Handels Direkt på
0771-666 444**

Hos Handels Direkt får du personlig rådgivning i frågor som rör ditt medlemskap, jobbet och arbetslivet. Det kan vara allt från anställningsvillkor, löner, arbetsmiljö, rättigheter och medlemsförmåner till frågor om din medlemsavgift.

Du når Handels Direkt alla vardagar på telefon 0771-666 444, oavsett var du bor.